

MAAILMAN ERI KULMILTA

L-Saksan alokkaat AIDS-testiin

Länsi-Saksan armeija aloittaa ensi vuonna Aids-testin tekemisen kaikille alokkailla, maan puolustusministeriö ilmoitti syyskuun alussa.

Kyseessä on puolustusministeriön mukaan varotoimi, johon on ryhdytty viranomaisen havaittua taudin laajan leviämisen vaaran.

Länsi-Saksan armeijan 495 000 sotilasta voivat jo nyt käydä vapaaehtoisissa Aids-testeissä. Alokkailla Aids-testi tulee pakolliseksi 1. tammikuuta 1986.

Länsi-Saksassa on todettu 250 Aids-tapauksia ja 96 sairastunutta on kuollut. Yhtään tapauksia ei toistaiseksi ole löydetty armeijasta.

Siperiantikiäri Söulin kisojen maskotiksi

SÖUL, Etelä-Korea - Söulin vuoden 1988 kesäolympialaisten isännät ovat aloittaneet tiikerin metsästyksen. Eteläkorealaiset kisaajajärjestäjät ovat valinneet maansa taruolentoa jumaloidun siperiantikiäriksi kisojen maskotiksi. Pedit ovat kuitenkin tyystin kadonneet maasta, ja nyt elävää siperiantikiäriä metsästetään eläintarhoista ympäri maailmaa.

Eteläkorealainen liikemiesryhmä on jo tiedustellut sopivaa otusta Japanista, Englannista ja Yhdysvalloista, jotta Söulissa nähtäisiin elävä kisa-maskotti kolmen vuoden kuluessa.

Englanti karkoitti NL:n diplomaatteja

LONTOO, Englanti -- Englanti karkotti viime viikon torstaina 25 neuvostoliittolaista diplomaattia ja neuvostoliittolaisten järjestöjen edustajaa vakolusta epäilyttävien, ilmoitti Englannin ulkoministeriö Lontoossa. Karkotetuista kuusi on diplomaatteja.

Neuvostoliiton Lontoossa oleva suurlähetystö ilmoitti myös karkotuksista ja sanoi, että heille on annettu kolme viikkoa aikaa poistua maasta.

Ennen karkotuksia suurlähetystössä neuvonantajana ja Neuvostoliiton tiedustelupalvelun KGB:n paikallisen johtajan toiminnat Oleg Gordjevski oli loikannut ja anoutunut turvapaikkaa. Turvapaikka-anomus on hyväksytty. Hän on oleskellut Englannissa kesäkuusta 1982.

Englannin ulkoministeriön lausunnossa sanottiin, että Neuvostoliiton asiantuntijaa Lev Parshin oli kutsuttu ulkoministeriön ja hänelle oli ilmoitettu karkotuspäätöksestä.

Parshinille kerrottiin myös Gordjevskin loikkauksesta.

This week in

The Finnish-American

RAIVA AJA

Page 3

- New English translation of the Kalevala comes to light during the 150th anniversary year. A story about the translator, the late Birger Rudolph Koski, by Roy Helander.
- The Swedes are organizing Kalmar Nyckel Commemorative Committee to celebrate the 350th anniversary of the settlement of New Sweden in 1638. Sounds like quite an event...
- Results of the Nurmela Classic at FinnFest USA '85
- Social worker and writer Elizabeth Hormann will talk about family welfare in Finland at this month's Finlandia Foundation meeting in Massachusetts.
- Kalevi Oikio's review of "Father Said, Eat Dont Giggie" by Esther Lilley.

ASAT-Avaruussase testattu

WASHINGTON - Hallitus teki historiansa ensimmäisen ohjauksia tuhoavan aseensa avaruudessa viime viikon perjantaina noin 345 mailia Tyynen valtameren yläpuolella.

Tutkimusta johtanut Ilmavoimien kenraali-luutnantti Bernard Randolph sanoi kokeen onnistuneen erinomaisen hyvin. Hän ei suostunut antamaan mitään yksityiskohtaisia tietoja sanaan niiden olleen salaisia.

Kokeen jälkeen puolustusministeri Caspar Weinberger sanoi US:n ottaneen suuren askeleen eteenpäin. Sekä Valkoinen Talo että puolustusministeriö ovat sanoneet haluavansa näyttää kokeella, että US hallitua vakavissaan kehittämään avaruussaseita.

Hallituksen kriitikot puolestaan sanoivat kokeen vain antavan uutta vauhtia avaruussaseiden kilvälle ja uskovat sen vaikuttavan haitallisesti markkinatunneille pidettävälle suurvallan väliselle huipputapaamiselle.

Neuvostoliitto on uhanut ryhtyä omia satelliitteja tuhoavien avaruussaseidensa testaamiseen, mikäli Yhdysvallat ei luovu ASAT:n testaamisesta. Neuvostoliitto päätti luopua 1983 vuonna anti-satelliittiasseiden testaamisesta vaatien US:ta toimimaan samoin.

Sekä Reagan että Weinberger ovat mitätöineet ehdotuksen sanoen Neuvostoliitolla olevan varaa sellaiseen ehdotukseen, koska he omistavat ainoan sellaisen järjestelmän koko maailmassa.

Norja etsii vaihtoehtoa vankeudelle

OSLO, Norja - Norjan hallitus haluaa saada ensi vuodeksi käyttöön ns. yhteiskuntapalvelun vaihtoehtoksi tavallisille vankeusrangaistuksille. Yhteiskuntapalvelu olisi vaihtoehto tietyistä rikkomuksista tuomituille, Norjan oikeusministeri Mona Rökke kertoi Aftenposten-lehden haastattelussa syyskuun alkupuolella.

Yhteiskuntapalvelun ajatuksena on saada rikoksentekijä hyödylliseen työhön sen sijaan, että hän istuisi vankilassa. Työ olisi palkatonta ja tuomittu tekisi sitä vapaa-ajanaan. Tarjoitus on korvata työllä 3-9 kuukauden vankeusrangaistukset, jotka on annettu esimerkiksi autovarkauksista, murroista, vahingonteosta tai laittomasta hyödyn tavoittelusta.

Työrajoitusta toisintuomittu 50 - 240 tuntia yhteiskunnallisesti hyödyllistä työtä. Kussakin tapauksessa tuomittu tulisi tarkastella erikseen rangaistuksen määrän ja yksityiskohdat.

Työvelvollisuuden laiminlyöminen veisi jutun uuteen oikeuskäsittelyyn.

Norjassa on jo kokeilu vankeusrangaistusten korvaamista työllä Rogalandin läänissä. Tähän saakka 27 lainrikkojaa on tuomittu yhteiskuntapalveluun. Heistä seitsemän on toimittu vastoin työvelvollisuutta tai pyytänyt uutta oikeudenkäyntiä. Kaikkiaan kokeilu on pidetty kuitenkin onnistuneena ja laajentamisen arvoisena.

Etelän -Afrikan hallitus lupaa muutoksia

JOHANNESBURG, Etelä-Afrikka - Apartheidin kriitikot ylistivät Etelä-Afrikan hallitusta sen ehdottaessa muutoksia rotuerottelulakiin, mutta apartheidin vastaiset mellakat jatkuivat edelleen kautta maan ja silminnäkijät sanoivat poliisien pidättäneen satoja nuorukaisia.

Hallituksen paneeli ehdotti viime viikon torstaina niin sanottujen "passilakien" kumoamista. Nämä lait estivät mustien liikkumisen valkoisten alueilla. Päivästä aikaisemmin hallitus ilmoitti myöntävänsä kansalaisoikeudet joillekin mustille asukkailla.

Monet pitivät tätä merkkinä rotuerottelupolitiikan päättymisestä. Joidenkin mielestä muutokset passilaissa ovat tärkein edistysaskel 30 vuoteen.

Levottomuudet jatkuivat kuitenkin edelleen Sowetossa, Johannesburgin ulkopuolella sijaitsevassa mustien asutuksessa kaupungissa. Poliisit pidättivät noin 600 oppikoululaisen joukon hallituksen poikkeuslaita-asetuksen turvin.

Neljäkymmentä vuotta sitten voimaan astuneet passilait vaativat Etelä-Afrikan 24 miljoonaa asukasta.

Mellakoita Englannissa

BIRMINGHAM, Englanti - Ainakin kolme ihmistä sai surmansa ja parikymmentä loukkaantui viime viikossa mellakoissa Birminghamissa. Valtiovallan voimien ja asutusta poltettiin poroksi ja sadat pääasissa mustat mellakoitsijat pommitettiin tulipaloja sammuttamaan saapuneita palomiehille ja poliisijoukoille. Muilla esineillä.

Uhurit olivat useimmiten aasialaisia, joiden kauppaa poliisit, Mellakoiden jälkeen monet aasialaiset huomauttavat olevansa puoliajalalla.

Toistaiseksi on epäselvää, oliko kyseessä myös aasialaisten ja slummiin muuttaneiden asukkaiden välinen jännitys, jota poltettiin mellakoitsijain aasialaisten liikkeitä vain siksi, että ne sattuivat olemaan Hands-worthilla.

Birminghamin mellakka tuo välittömästi mieleen vuoden 1981 nuorisomellakat Liverpoolin Toxtethissa, Lontoon Brixtonissa ja jossakin määrin Handsworthissa.

Myös viime viikkoiset mellakat syttyivät osittain poliisien ja alueen nuorien, varsinkin mustien välisestä jännitteestä. Erään paikallisen liikemiehen mukaan poliisi oli käyttäytynyt kuin valloittaja ja piessyt monia nuoria.

Vuoden 1981 mellakoiden syiksi esitettiin aikanaan myös työttömyys ja kaupungin sisäisten slummiin köyhyys. Näin.

Palme jatkaa johdossa

Olof Palme

TUKHOLMA' Ruotsi - Äänestäjät Ruotsissa valitsivat pääministeri Olaf Palmen sosiaalidemokraattisen puolueen maansa johtoon sunnuntai-vaaleissa. Vaaleja edeltävät mielipidetutkimukset olivat ennustaneet Palmelle jatkokaa maan johdossa.

Konservatiivisen puolueen johtaja Ulf Adelsohn, joka oli luvannut alhaisempia veroja sekä muutosta talouselämään, myönsi tappionsa television

välityksellä. Adelsohn valittiin puheensa siltä, että hän ja hänen puolueensa eivät olleet onnistuneet yrityksissään muuttaa maan hallitusta pääsemällä eroon Palmesta.

Alustavien tietojen mukaan Palmen sosiaalidemokraattinen puolue sai 50,3 prosenttia ääniä (1,2 prosenttia alhaisempi kuin vuoden 1982 vaaleissa). Ei-sosialistiset puolueet kokosivat 48,2 prosenttia äänistä.

Sosiaalidemokraatit ja kommunistit saivat itselleen 178 isuinta, jättäen konservatiiville, liberaaleille ja kesku-
tapuolelle 171 istuinta. Ennen vaaleja ero oli 186-163. "Konservatiivien tappio on ruotsalaisen mallin voitto", Palme, 58, julkisti vaalien jälkeen. Hän sanoi tämän olleen ensimmäisen kerran vuosikymmentin konservatiivien hyökkäys ruotsalaista hyvinvointiyhteisöä vastaan.

Lähes 90 prosenttia 6,3 m'l-
joonasta äänioikeutusta osallistui äänestykseen.

Stereotyyppi kumottu

Siirtolaisstereotyyppi on nuori, työikäinen mies, joka on jättänyt kotimaansa siinä toivossa, että löytäisi paremman toimeentulon uudessa maassa. Työvoimaministeriön uusi tutkimus kumoaa tämän stereotyyppin osoittamalla, että kaksikolmesta laillisesti Yhdysvaltoihin muuttaneista siirtolaisista onkin naisia ja lapsia.

	Kok.määrä	Naiset ja lapset	Naiset ja lapset %:sso
1910-19	6,347,380	2,652,406	41.8%
1920-29	4,295,510	2,269,286	52.8
1930-39	699,375	447,496	64.0
1940-49	656,608	585,262	89.3
1950-59	2,499,268	1,828,885	73.2
1960-69	3,213,749	2,192,941	68.2
1970-79	4,336,001	2,574,764	59.3

Source: Labor Department

EEC päätti pakotteista

Euroopan talousyhteisö (EEC) tuomitsi viime viikolla Etelä-Afrikan apartheid-järjestelmän ja yhdeksän sen kymmeneen jäsenmaasta hyväksyttävien rajoitettujen pakotteiden maan hallitusta vastaan.

Englanti oli ainoa jäsenmaa, joka ei suostunut allekirjoittamaan sopimusta, mikä kielsi mm. asetuotannon yhteistyön EEC:n ja Etelä-Afrikan välillä. Liäkski EEC-maat lopettavat kaiken ydinvoiman liittyvän materiaalin viennin Etelä-Afrikkaan. Edelleen jätettiin kiellettyä, EEC-maat kutsuvat kotiin Etelä-Afrikassa olevat sotilasasiainhuoneita ja katkaisevat kulttuuri- ja urheilusiteensä Pretorian kanssa.

Diplomaatin mukaan ulkoministerit eivät taivuneet Ranskan ehdottamiin tiukempiin pakotteisiin kuten Krugerrandien tuonnin ja uusien investointien kieltämiseen.

Mellakoita ei voi kuitenkaan selittää yksinomaan sosiaalisilla syillä ilman sosiaalipsykologista näkökulmaa. Monet odottivat uusia mellakoita vuoden 1982 kesällä. Sen sijaan tiedotusvälineet saivat selostettavakseen Falklandin sodan. Ilmeisesti Falklandin sodassa oli jotakin, joka esti mellakoiden puhkeamisen uudelleen.

Vuonna 1981 psykologiset olosuhteet olivat joidenkin sellaiset, että ne suosivat räjähdystä. Viime kuukausina Englannissa on jälleen räjähtänyt, mutta tällä kertaa mellakat ovat saaneet jalkapallohuliganismin muodot. Tosin niilläkin on yhteydet kurjuuteen, sillä kuten on todettu, slummiin asukkaat harrastavat slummiin urheilua slummitaksoissa. Monet Birminghamin mellakoiden silminnäkijät totesivatkin, että Handsworthin mellakat puhkesivat samalla tavalla odottamatta kuin jalkapallohuliganismi.

Näin pehmeillä linjoilla liikkuu Suomen tasavallan pääministeri Kalevi Sorsa esittelsään hallituksen teknologiapoliittikkaa koskevan selonteon viime viikon torstaina eduskunnalle.

Pääministeri kertoi myös, että hallituksen tarkoituksena on käynnistää selvitys uusien yhteistoimintamuotojen mahdollisuuksista. Hallituksen selonteossa esille otetuissa yritys-kohtaisista yhteistoimintarahastoista Sorsa totesi, että niiden perustaminen voisi tarjota yrityksille keinon parantaa

työmarkkinoille rakennemuutoksia.

Tutkimus- ja kehitystyö vaikuttavat pääministerin mielestä ratkaisevasti kilpailukykyyn ja työllisyyteen, näiden asioiden yhteys näkyy jo lyhyelläkin aikavälillä.

Teknologisen murroksen seurauksena kuitenkin myös monen työpaikka saattaa olla vaarassa: pulmallisissa asemassa ovat Sorsan mukaan nykyään varttuneet, jo pitkään työelämässä toimineet ihmiset.

Tämä johtuu mm. aikuisten ja osin nuortenkin alhaisesta koulutustasosta. Näitä ongelmia on pyrittävä ratkomaan koulutusta ja erityisesti alku-
koulutusta lisäämällä ja ajankäytöllä.

Hallitus toivoo myös työmarkkinajärjestöiltä tukea sellaiselle henkilöstö- ja koulutuspolitiikalle, joka edistää uuden tekniikan käyttöönottoa ja uusien työpaikkojen syntymistä.

Yhteistoiminnasta lisäselvityksiä

Selonteon teknologiapoliittisessa osassa kaavailaan oppe-
position yllätykseksi myös komitean asettamista pohtimaan yritys-kohtaisia yhteistoimintarahastoja. Pääministeri Sorsa arvioi, että niiden perustaminen voisi tarjota yrityksille keinon parantaa alhaisen investointiensä ja henkilöstönsä kehittämisen rahoitusta.

Reagan vaatii konkreettisia asesopimuksia

WASHINGTON - Presidentti Reagan sanoi viime viikon perjantaina Yhdysvaltojen olevan valmiin vakavaan ajatustenvaihtoon Neuvostoliiton kanssa tällä viikolla alkavissa ydin-aseuuvotteluissa. Monet sekä entiset että nykyiset hallituksen virkailijat eivät kuitenkaan usko nopean etenemisen olevan mahdollista.

Julkaisemassaan lausunnossa Reagan sanoi uskovansa, että konkreettiset esitykset Neuvostoliiton taholta antaisivat vauhtia neuvotteluille. Hän sanoi, että sillä olisi positiivinen vaikutus US-N-liton välisiin neuvotteluihin.

Reaganin mukaan US on esittänyt useita vakavia ehdotuksia ja on valmis todelliseen ajatustenvaihtoon. Mikäli Neuvostoliitto on valmis samaan, eteneminen on Reaganin mielestä mahdollista. Aseneuvottelujen kolmas kierros sai alkunsa tänään Genevessä Sveitsissä.

Eräs hallituksen virkailija joka suostui puhumaan silloin, että hänen nimensä ei mainita julkisuudessa, sanoi Yhdysvaltojen uskovat Neuvostoliiton johtaja Mihail Gorbatschoville panettuneen kotimaansa sisäisiin asioihin eikä ole tarkastellut asekontrollikysymyksiä.

Paul Warnke, joka oli Carterin hallituskauden pääneuvottelijan aseiden kontrolliointios-
sissa, sanoi neuvottelujen juuttuneen paikalleen. Hän uskoo etenemisen olevan mahdollisen vain siinä tapauksessa, että Reagan ja Gorbatschov sopivat tärkeimmistä neuvottelukysymyksistä tavassaan toisensa marraskuun 19. - 20. päivinä.

Reagan sanoi olevansa valmiin huippukokoukseen ja sanoi aseiden kontrollioinnin olevan yhden kokouksen keskeisimmistä kysymyksistä. Aikaisemmin presidentti on ilmaissut haluavansa saada selville, mistä idän ja lännen väliset kireät välit johtuvat, sen sijaan että paneutuisi aseuuvottelujen yksityiskohtiin. Joukko US senaattoreja vieraili hiljattain Moskovassa, missä he tapasivat Gorbatschovin. Senaattorit sanoivat tämän sanoneen olevansa valmiin sopistamaan ydinaseiden arse-
naaleja ja mahdollisesti ole-

vansa vastustamatta US:n "Tähtien Sota"-ohjelmaa.

US:n Geneven valtuusto koostuu kolmesta neuvottelijasta: Max Kampelman, John Tower ja Maynard Giltman. Reagan sanoi antaneensa heille neuvotteluohjeita kokouksessa, mihin osallistui hänen lisäksi ulkoministeri George P. Shultz; puolustusministeri Caspar Weinberger; Kenneth Adelman, Asekontrolli- ja aseidenriisuntagentuurin johtaja sekä Robert C. McFarlane, presidentin kanslinen turvallisuusneuvoja.

US, U-Seelanti

ydinneuvotteluihin

WASHINGTON - Ulkoministeriön ilmoituksen mukaan Yhdysvallat ja Uusi-Seelanti ryhtyivät korkeasemaisiin neuvotteluihin, joiden tarkoituksena on ratkaista maiden väliset erimielisyydet ydinasepolitiikassa.

Ulkoministeriön edustaja ilmoitti, että ulkoministeri George P. Shultz tapaa Uuden-Seelannin varapääministeri Geoffrey Palmer'n keskustellakseen asekeskymyksestä tämän viikon loppupuolella.

New York Times sanomalehden mukaan Reaganin hallituksen virkailijat olivat sanoneet tapaamisen tapahtuvan joko torstaina tai perjantaina.

Sanomalehden mukaan Uuden-Seelannin virkailijat olivat saaneet Palmerin tuovan mukanaan hallitsevan työväenpuolueen laittaman salaisen suunnitelman, mikä saattaisi hyvin tehdä lopun ANZUS-sopimusta koskevista erimielisyyksistä. ANZUS on Uuden-Seelannin, Australian ja Yhdysvaltojen välinen sopimus.

Kiistely sai alkunsa helmikuussa Uuden Seelannin kielteisessä US sotilasalusten saapumisen satamiinsa, koska Washington kieltäytyi sanomasta, kantoivatko ne ydinaseita. Vähän myöhemmin US keskeytti sotilasliiketoimensa Uuden-Seelannin kanssa.

Suomen uutisia

Eduskunta yhteisillä linjoilla

Julkisen vallan teknologiapoliittikkaa tulee omistaa erityistä huomiota sille, miten tekninen muutos vaikuttaa työllisyyteen ja toimeentuloon, koulutustarpeisiin ja koulutuksen sisältöön, työelämään ja yhteiskunnalliseen tasa-arvoon.

Työmarkkinoille rakennemuutoksia

Tutkimus- ja kehitystyö vaikuttavat pääministerin mielestä ratkaisevasti kilpailukykyyn ja työllisyyteen, näiden asioiden yhteys näkyy jo lyhyelläkin aikavälillä.

Teknologisen murroksen seurauksena kuitenkin myös monen työpaikka saattaa olla vaarassa: pulmallisissa asemassa ovat Sorsan mukaan nykyään varttuneet, jo pitkään työelämässä toimineet ihmiset.

Tämä johtuu mm. aikuisten ja osin nuortenkin alhaisesta koulutustasosta. Näitä ongelmia on pyrittävä ratkomaan koulutusta ja erityisesti alku-
koulutusta lisäämällä ja ajankäytöllä.

Hallitus toivoo myös työmarkkinajärjestöiltä tukea sellaiselle henkilöstö- ja koulutuspolitiikalle, joka edistää uuden tekniikan käyttöönottoa ja uusien työpaikkojen syntymistä.

Yhteistoiminnasta lisäselvityksiä

Selonteon teknologiapoliittisessa osassa kaavailaan oppe-
position yllätykseksi myös komitean asettamista pohtimaan yritys-kohtaisia yhteistoimintarahastoja. Pääministeri Sorsa arvioi, että niiden perustaminen voisi tarjota yrityksille keinon parantaa alhaisen investointiensä ja henkilöstönsä kehittämisen rahoitusta.

Sosiaalidemokraattinen Matti Louekoski valittiin eduskunnan ensimmäiseksi varapuhemieseksi.

U.S.P.S. 454580

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905

Published by RAIVAAJA PUBLISHING CO.
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday
147 Elm St., - P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Phone (617) 343-3822
Second Class postage paid at Fitchburg, MA

Marita Cauthen Editor J. N. Ratila Manager

SUBSCRIPTION RATES (TILAUSHINNAT)

UNITED STATES	CANADA
12 Mo. \$20.00	
6 Mo. 13.00	
3 Mo. 9.00	
FINLAND	
12 Mo. \$24.00	
6 Mo. 17.00	

Sin gle copies 35c

— Älkää hyvät kaverit unohtako itseluottamusta Suomeen. Jos olet hyvä täällä, niin olet hyvä myös NHL:ssä, muistuttaa Arto Javanainen ammattilaiseksi lähtevä lahjakkuus.

Uusia lupauksia Bothallta...

Etelä-Afrikan hallituksen viimeviikkoinen päätös antaa kansalaisoikeudet 10 miljoonalle maassa asuvalle mustalle on kieltämättä tervetullut ja samalla välttämätönkin askel apartheidin poistamiseksi. Ele ei kuitenkaan ole riittävä. Lisäksi se tulee aivan liian myöhään.

Ilmoituksella olisi ollut aivan toisenlainen merkitys, jos se olisi tehty esimerkiksi vuosi sitten. Silloin sitä olisi voitu pitää merkinä siitä, että presidentti P.W. Botha on halukas muutoksiin.

Menneen vuoden aikana Bothan hallitus on saanut kokea intensiivistä kansainvälistä painostusta. Siksiä Bothan päätöstä ei voi pitää minään muuna kuin keinona, minkä avulla hän koettaa voittaa aikaa.

Viivytykset ja tyhjät lupaukset ovat lähes mitättömät neuvottelumahdollisuudet. Onnistumismahdollisuudet ovat vain sellaisilla neuvotteluilla, joiden päämääränä on välittömästi myöntää mustille normaali kansalaisoikeudet - siis äänioikeus ja mahdollisuus osallistua maan politiikkaan.

Etykin hengessä

Pääministeri Kalevi Sorsa tekee kuluvalle ja ensi viikolla virallisen vierailun kolmeen Euroopan maahan. Ensimmäisenä on vuorossa juuri alkava Tshekkoslovakian-käynti, jolta jatkuu Saksan demokraattiseen tasavaltaan; loppuviikolla on vuorossa Tanska.

Suomella on ongelmattomat suhteet kaikkiin kolmeen maahan, joten keskusteluissa ja pöytäpuheissa voidaan keskittyä kansainvälispoliittisten aiheiden ohella kansojemme välisen kanssakäymisen lisääntymiseen.

Yhtenä puolena tulee esille edelleenkin vähäisten kulttuuriyhteyksien kiinteäminen, joka olisi arvokasta niin keskinäisen tuntemuksen kasvattamisen kuin oman perinnön rikastuttamisen kannalta.

Tärkeimmälle sijalle nousevat vierailun aikana kuitenkin taloudellista yhteistyötä koskevat kysymykset. Pohjoismaiden yhteisöön kuuluvan Tanskankin osuus kauppavaihdostamme on vain kolmen prosentin luokkaa, kun taas DDR ja Tshekkoslovakia jäävät peräti puolen prosentin tienoille vienissä ja tuonnissa.

DDR:n osalta kauppa on lähtenyt tänä vuonna nousuun, mutta niin sen kuin Tshekkoslovakian kanssa on epäilemättä mahdollista monipuolistaa tavaranvaihtoa ja taloudellista yhteistyötä. Yhtenä ponnistelujen arvoisena tavoitteena voidaan edelleenkin pitää yhteistyötä kolmansissa maissa.

Allekirjoitettavaksi asti ehtinee tällä kertaa vain Suomen ja DDR:n matkailusopimus. Toivoo ja uskoa silti sopia, että pääministerin tänä aamuna alkava vierailusarja on omiaan edistämään kesän Etyk-juhlassakin korostunutta taloudellisen yhteistyön kasvattamista.

Suomen Sos. Dem.

Nimipäivät

Syyskuun 26 p. Kuisma
Syyskuun 27 p. Vesa
Syyskuun 28 p. Arja
Syyskuun 29 p. Mikko, Mika, Mikael, Milka
Syyskuun 30 p. Sorja
Lokakuun 1 p. Rauno
Lokakuun 2 p. Valio

Suuria haaveita ja katkeria pettymyksiä

Jokaisen suomalaisen jääkiekkoilijan tavoite on päästä kokeilemaan taitojaan Pohjois-Amerikan ammattilaisliigaan NHL:ään. Siellä pelurilla ei ole kuin yksi vaihtoehto; hänen on onnistuttava, häviäjälle on tarjolla vain karkotus farmiseuran kautta kotimaahan.

Ja tämä on jääkiekkoilijalle itsestäänselvyys: vain kyllin vahvat ja rohkeat ihmiset onnistuvat. Jos epäonnistuminen sattuu kohdalle, on se kestettävä yksin ja kuivin silmin.

Jokaisen suomalaisen jääkiekkoilijan tavoite on päästä kokeilemaan taitojaan Pohjois-Amerikan ammattilaisliigaan NHL:ään. Siellä pelurilla ei ole kuin yksi vaihtoehto; hänen on onnistuttava, häviäjälle on tarjolla vain karkotus farmiseuran kautta kotimaahan.

Ja tämä on jääkiekkoilijalle itsestäänselvyys: vain kyllin vahvat ja rohkeat ihmiset onnistuvat. Jos epäonnistuminen sattuu kohdalle, on se kestettävä yksin ja kuivin silmin.

Tämä ajatusmaailma yhdistää Porin Asejen jääkiekkoilijoita Arto Javanaista ja Kari Takkoa. Javanainen on juuri palannut vuodenpituisesta NHL-odysseialtaan kasvattajaseuraansa Ässien unelmat rauhaukaloideen menestyksistä murskattuna. Sen sijaan viime kauden Suomen paras jääkiekkoilija Kari Takko aikoo ottaa vaarin Javan virheilistä ja menestyä.

Aion ottaa heti alussa räväkän linjan, sinne on turha lähteä kipelemään pitkin seinää ja suomalaisuuttan häpeilemään. Java oli ehkä liian varovainen, nyt on kyse työpaikasta eikä harrastuksesta. Siinä on ratkaiseva ero, sanoo Takko, joka keväällä solmi kolmen vuoden sopimuksen NHL:n joukkueen Minnesotaan kanssa.

Arto Javanainen myöntää suomalaisen perisynnin ujouden olleen yksi ratkaiseva tekijä hänen pilalle menneeseen NHL-kokeiluun.

14 NÄYTTO-MAHDOLLISUUTTA

Javanainen solmi viime kesänä ammattilaisopimuksen NHL:n Pittsburghin kanssa. Elokuun lopussa hän suunnisti seuran harjoitusleirille tarkoituksenaan vakinnuttaa pelipaikka ykkösjoukkueessa.

Leiri meni kohdaltani melko mukavasti, ehkä ujoisuus näin kentällä kuin sen ulkopuolella, kun olen vaivasi, enkä saanut itsestäni aivan kaikkea irti. Valmennusjohto ei ollut tyytymäinen näkemäänsä, ja kohtalokseni lankesi farmijoukkue ja vielä mahdollisimman rajulla tavalla; päivää ennen avausmatsia kävi käsky: farmiin Baltimoreen. Se oli valtava pettymys, ja passitus kävi myös luonnon päälle; olinhan tullut NHL:ään pelaamaan ja menestymään. No, takaiskun kohtaus oli pakko ottaa järki käteen ja ajatella, että kiekkoilu on nyt ammattini ja vastoinikäymiset on kestettävä, tekevät ne kunke kipeää tahansa, muistele Java vuodentakaisia kokemuksiaan.

Seuran sikariporras ei alkanut täysin Javanaisista farmijoukkueen syövereihin unohtanut. Kahdesti mies kutsuttiin

Pittsburghiin antamaan näyttöjä taidoistaan. Java pelasi NHL:ssä 14 ottelua, joissa tämä tulinen laukaja iski viisi maalia ja antoi muutaman täysosumaan johtaneen syötön. Paikka auringossa ei vain auennut, tunsitko kärsineesi vääryyttä?

Minulla oli 14 näyttömahdollisuutta NHL:ssä. En vakuuttanut missään näissä peleissä, joten en tunne kärsineeni sen suurempaa vääryyttä. Pirullisista tällaisissa tilanteissa on se, kun tietää pelaavansa koko ajan karkolla. Pelkkä hyvä peli eri riittä, vaan sinun on erottuttava joukosta saadakseen pelipaikka ja uusia näyttömahdollisuuksia. Itse näytin pirusti näitä matseja, ja se varmasti vaikutti siihen, etteivät pelit kulkeet niin hyvin kuin olisi pitänyt.

Menestys on myös suoraan verrannollinen palkkussin paksuuteen. Jos pelit kulkevat, makaa autotallissa pirssi toisensa vieressä ja vaimokin kulkee silkinä ja sametissa.

Sopimuksessani oli pykälä, joka antoi Pittsburghille oikeuden laskea liksaani, jos minut passitetaan farmiin. Baltimoreessa jouduin itse hankkimaan asunon, maksamaan vuokrat ja muun elämisen. Ei siinä mitään, elämäntavat oli vain suhteutettava tuloihin, silloin eroa ei niin huomannut.

TAKKO LÄHTEE TAISTELEMAAN

Maalivahti Kari Takko ei Javanaisen kohtalo pelota. Minnesota North Starsin kanssa solmittu kolmivuotinen sopimus alkaa myös harjoitusleirillä ja pelirutiilla, joka sitten ratkaisee miehen kohtalon.

Pelipaikasta lähdän taistelemaan. Minnesotaa myi kokeilemaan maalivahtinsa Edmontoniin, ja näin ilmeisesti minulle tehtiin tilaa.

En olisi kovinkaan pettynyt, vaikka joutuisin pelaamaan ensimmäisen vuoden farmissa. Epäonnistumiseksi kokisin sen, jos vuoden kuluttua pelaisin jälleen Suomessa. Tavoitteeni on olla ensimmäinen suomalainen pelaava maalivahti NHL:ssä. Nyt saan keskittyä täysin rinnoin jääkiekkoon, ja eikä siinä muuta kerkeä tehdä kuin, kun 180 päivässä on 80 peliä ja jossain välissä vielä pitää harjoitella.

Kari Takko on ollut viime vuosina yksi niistä maajoukkueen kulmakivistä, jonka varaan valmentaja Alpo Suhonen on kuvionsa rakentanut. Mitkä olivat ne syyt, jotka painoivat ammattilaisopimusta tehdessä enemmän kuin maajoukkueen ykkösveskarin paikka.

Kiekkolleminen ammattilaisjälillä on taloudellisesti kannattavampaa kuin Suomessa. Jokainen ihminen haluaa tänä päivänä hyvän elintason ja mukavan elämän. Se edellyttää hyviä asunto-oloja ja kivan kuluneuvon. Minä ainakin haluan

niitä ja aion ne myös hankkia. Kyllä taloudellinen menestys niin minulle kuin kaikille muillekin on tärkeä, vakuuttaa Takko, joka siviilissä toimii Porin kaupungin haastemiehenä.

Haluan myös kehittyä jääkiekkoilijana. Olen pelannut koko ikäni Ässissä, ja kyllä tämä tasainen aakke laakkee Porin pysyy paikallaan, vaikka olisin poissa muutaman vuoden. Ihminen ei saa polkea paikallaan; olen nyt 23-vuotias ja minulla on urheilijana toivotavasti vielä paljon saavutettavaa. Urheilu on antanut minulle jo niin paljon. Vastoinikäymiset ja niiden voittamiset ovat kehittäneet minua ihmisenä. Jääkiekon ympärillä pyörii niin monenlaisia ihmisiä ja jopa ihmiskohtaloita, että usein ajattelen kiekkoilijaksi olevan kuin elämä pienoisuudessa.

PERHE TUKENA JA TURVANA

Mihinkään suureen seikkailuun Takko ei tunne ryhtävänsä. Hän on vuosikaudet kiertänyt maailmaa Suomen eri maajoukkueiden kanssa. Myös Minnesotaan halli on tullut kolutuksi.

Olen vierallut juniorimaajoukkueen mukana Minnesotassa pariinkin otteeseen. Eihän kaupunkia tutuksi voi sanoa, mutta onhan edes jonkinmoinen sormituntuma. Asunonkin hankinta tulee ajan-kohtaiseksi vasta harjoitusleirin jälkeen, kun saan tietää onko minun ylipääntänsä kelpuutettu Minnesotaan ykkösjoukkueeseen.

Kielivaikeuksia tuskin tulee, minulla on lukipohja ja vankea käytännön kokemus. Ainoa mitä hieman pelkään, on henkinen luhistuminen. Se että en kestä koko rullanssia. Mutta onhan minulla perhe mukana tukena ja turvana. Ja jos homma oikein huonosti lähtee menemään, voi aina löydettävää siltä, että kyllä nyt yksi vuosi kestetään vaikka päällään seisten.

Teksti ja kuvat:
Juha Granath

— Epäonnistumiseksi kokisin sen, jos vuoden kuluttua jälleen pelaisin Suomessa, sanoo Kari Takko.

Lahjoituksia 80-vuotiaalle Raivaajalle!

TUKEMISRAHASTO NYT: \$10,043.94

LEMPI ORASMAAN MUISTOLLE

S. 5-1-93
K. 7-9-85

Maynard, MA.

Irja Klemola Brandt
Lyyli Nelson
Hilma Kempainen
Irma Ryssy Hopchire
Aune Ojalehto
Impi Laakso
Yrjö ja Tyne Glad
Lauri ja Helen Klemola
Bercy ja Filikka Hayward
Niilo Hirvonen
Bill ja Viola Merriam
Lempi ja Frank Mark
Sylvia ja Otto Ilppu

Aune ja Ahti Jaakkola
Fanny Helander
Vivian ja Voitto Kallio
Hilda Torppa
Irja Erkkilä
Liian Wick
Saimi Korsman
Ed. Helander
Signe Ryssy
Helen Cosson
Judith Alexander ja perhe
Tom Cosson ja perhe
Edward Cosson ja perhe

Yht. \$66.00

Lempi Orasmaan muistolle
Aune ja Niilo Hyden. Maynard, MA. . . . \$5.00

Selma Partanen, Mt. Holly, VT. \$5.00

Finnish American Club of Saima
lahjoittaa puolet Kesäjuhlien tuloista .. \$1,322.79

Haluamme tässä yhteydessä kiittää kaikkia niitä, jotka jälleen kerran uhrasivat aikansa ja työvoimansa Kesäjuhlien hyväksi. Ilman teidän arvokasta apuunne sekä kullissien edessä että takana tämä kaikki ei olisi mahdollista vuodesta toiseen.

Raivaajan toimitus

Kiitos lahjoittajille!

Kuolleita

Veikko O. Jokela

FITCHBURG, MA - Veikko O. Jokela, 53, 1453 Rindge Rd., kuoli peritajana, syyskuun 13, 1985 sydänkohtaukseen työskennellessään Burbankin sairaalassa.

Hän oli syntynyt Paneliassa Suomessa marraskuun 26, 1931 edesmenneitten Arvo ja Jenny (Lepistö) Jokelan poikana ja muutti Yhdysvaltoihin 1955. Hän oli puuseppä ammatiltaan ja työskenteli Montachusett Construction Companyn palveluksessa.

Vainaja kuului Finnish American Club of Saimaan ja oli sen johtokunnan jäsen; Fitchburgin Suomalaisiin Aseveljiin, ollen sen rahastonhoitaja sekä Elm St. Lähetysseurakuntaan.

Kaipaamaan jäi hänen vaimonsa Elli I. (Hilden) Jokela; äiti Suomessa; kaksi poikaa Eric O. ja Robert M. Jokela, kumpikin Fitchburgissa sekä yksi veli, Veli Jokela perheineen Suomessa, serkku Kirsti Morel Coloradon valtiossa ja suuri ystävien joukko.

Siunaustilaisuus, jonka piti pastori David Wuori, oli lauantai-aiheella tiistaina, 17 p. klo 10:00 ap. Kahvitarjoilu oli välittömästi Saiman Puiston kerhuhuoneessa.

Hautauksesta huolehti Moorcroft Hautausseurasto Fitchburgissa ja vainaja kätkettiin Forest Hill hautausmaahan.

Senja Liloiva

LUNENBURG, MA - Senja (Itäniemi) Liloiva, 84, 467 Lancaster Ave., kuoli syyskuun 10, 1985 Nashoba Community sairaalassa Ayer, MA:ssa. Hänen avioliittonsa Eino J. Liloiva kuoli 1978.

Vainaja oli syntynyt Kurkijoen Suomessa toukokuun 28, 1901 Karl ja Alma (Antikainen) Itäniemen tyttärenä. Lunenburgissa hän asui yli 50 vuoden ajan. Hän opetti useille alueen lapsille kehräämistä ja tuolien puomien taitoja. Toisen Maailmansodan aikana hän toimi kasvatustaitajana 96 lapselle ja piti huolta 17 vanhuksesta. Hän kuoli Elm St. Lähetysseurakuntaan Fitchburgissa.

Kaipaamaan jäi tytär Agnes Moscato, Lunenburg; sisar Ida Itäniemi Turussa Suomessa; viisi tyttärelästä; 11 lapsen lastenlasta; uusia sisarusten lapsia.

Hautauksesta huolehti Moorcroft Hautausseurasto Fitchburgissa. Hautaaminen tapahtui South hautausmaahan Lunenburgissa.

Oletteko muistaneet tehdä lahjoituksen
Raivaajan tukemiseksi?

Book Review by Kalevi Olkio

"Father Said, Eat Don't Giggle"

The title of this easy to read 107-page book conveys something humorous. It does have its share of humor but basically the book is a treasure chest of Finnish-American history, told in a captivating manner about life as it was. It is almost like oral history. It is remarkable accomplishment because rarely is history recorded by one who lived it.

It is written by a lady who grew up on a farm in a Finnish immigrant settlement in

upper Michigan and is edited by George E. Koskimaki, a grandson of the same family. It is a moving story of a pioneer Finnish family from days before radio up to post World War II. What makes this book so remarkable is that it in a way parallels the life and times of thousands of other Finnish immigrant families and their struggle to survive and succeed.

The book can be highly recommended as a gift to second and third generation Finnish-American sons and daughters and grandchildren of the pioneer Finns who came here empty-handed and shaped history of this nation.

The book will give the reader in-depth understanding of the forces which shaped their own character; and since it is written by a second generation Finnish-American and is in English, it should appeal to a large segment of those with Finnish background.

The book may be ordered from Esther Lilley, 220 Gorton Ave., Apt. 206 Lantana, FL. 33462. \$7 includes postage.

Copper Harbor

Mich.

Copper Harbor, MI., is the northernmost town in the state. It is a tourist resort town. We have no pollen here. The nearest farms are 100 plus miles away. Consequently we have hundreds of hayfever and asthma patients as summer guests.

Trolling on Lake Superior is superb. One can catch a limit of Mackinac trout in few hours. We have a beautiful big motor launch that ferries people to the national park on Isle Royale 45 miles across the water. Lake Superior is the largest fresh water lake in the world, over 1200 feet deep.

The net fishermen are all Finnish. Some of their fish are locally smoked by Paul and Leonard Jarvi. Their product is sold in stores from Ironwood to the Soo, or Sault Ste. Marie.

On September 14 and 15 Copper Harbor celebrates the end of summer with a two day festival called Oktoberfest. If we waited till October to have our festival, there would be snow on the ground. There were five to six thousand at festival. There were games, plenty of music all day long, and a big polka dance each evening.

It is getting cold up here. We have had five frosts already. The leaves are changing to yellows and reds. The color season is on two weeks earlier this year.

G.N.

KALENTERI

CALIFORNIA

Oct. 5 - Peter Kaukonen in concert: "An evening of acoustech music", 8 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St., Berkeley. Reservations: 841-1243, 330-8313, or 893-6468. Dancing after to Laine's Family Orchestra. Refreshments.

MASSACHUSETTS

Sept. 21 - Tori '85 (A Finnish Market Place), 10 am - 4 pm., Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Everything from Finnish baked goods to games & surprises. Beef stew dinner from 11:30.

- Dance, 8 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by FinnSound.

Sept. 24 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg.

Sept. 28 - Elm St. Congregational Church 90th anniversary banquet, 5:30 pm, 264 Elm St., Fitchburg. Tickets sold out.

- Dance, 8 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites.

- Dance, 8 pm, Sovittaja Park, Finn Park, Rd., Rutland, Music by Nils Lundin.

Sept. 29 - Elm St. Congregational Church 90th anniversary service, 9:30 a.m., 264 Elm St., Fitchburg. Guest speaker: Rev. Edward M. Groop, grandnephew of founding pastor Rev. Andrew Groop.

- Finlandia Foundation Boston Chapter monthly meeting, 3 pm., St. Paul Evangelical Lutheran Church, 929 Concord Turnpike (Rt. 2), Arlington. See article this page for details.

MICHIGAN

Sept. 26 - Weaving Guild meeting, 11 a.m., Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills.

Sept. 29 - Finlandia Male Chorus, Ladies Night in the Lounge, 6 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 1 - Scandinavian Symphony Women's Bazaar, 2-8 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 5 - Rummage Sale, 10 - 4 pm., Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK

Oct. 11 - Tampere Band, Imatra Hall, 740-40th St., Brooklyn.

Roy Helander

Another Kalevala translation

During this year of the Kalevala celebration we have been inundated with information, articles, and erudite speeches about the Finnish epic. We are aware that Eino Friberg's translation is finished and that it soon will be published in Finland. We have heard that the Finnish Literary Society has commissioned yet another English translation. And Ritva Heikkilä at her Fitchburg presentation suggested that we go ahead and enjoy Kalevala in the Kirby translation, in spite of its errors.

Yet there is another translation into English that few know about. It was done here in Maynard by a local second generation Finn as a labor of love to fill in his time of retirement. The author was Birger Rudolph Koski.

Let's find out something about him. He was born in Maynard in 1914, the son of Herman and Anni Savikoski. He has a younger brother Norman who lives in Fitchburg.

When he was five years old, he was taken to Finland where he lived for three years, until the family returned to this country. I am sure that those memories were important in this literary undertaking. His schooling was in Amesbury from which High School he graduated in 1933.

He was a good student, with interest in music and sports. He took part in football, basketball and track for four years in high school and played the sax and clarinet in the orchestra, plus running his own dance orchestra. A lifelong interest in classical music and jazz resulted.

Following graduation he worked with his father at Custom Auto Body in Fitchburg. All thoughts of further education were interrupted by the depression. He became, in his brother's words, "a frustrated intellectual". He had a keen interest in history of all kinds, especially social and economic, and this led him to read further on these subjects, and to become progressively more interested in leftist politics.

In Fitchburg he met Aune Salo of Maynard, who was attending Fitchburg Teachers' College and they were married in 1937. They moved back to Maynard with their six year old daughter Sandra in 1947. Rudy opening his own repair shop and Aune running a farm stand. After the latter grew more and more successful, they both made it their life work, building a lovely log structure in later years (Elmwood Farms).

Through the years, Rudy developed a love for poetry and took to writing himself. This gift probably came to him from his mother and her brother Paavo Suorsa whose literary gifts were appreciated by the American Finns.

In the sixties when Maynard was preparing to observe the centennial of its founding, a historical society was founded and Rudy found here a way to serve his town and his historical interests at the same time. He became a founding member, an officer for many years, co-author of the History of the Town of Maynard, and writer of dozens of monographs, especially on jazz and on the Finns.

Because of his "progressiveness," many of the more conservative Finnish societies were reluctant to co-operate with him on the history, but to his credit they were later proved wrong in that all received fair representation in the book. (That cannot be said of "Finnish Imprint" which hardly mentions the radical left in New England.)

Following the centennial in 1971, Rudy felt a great let down with that work ended, and so he turned after a while to a two year labor of love in collecting the material for both of his family trees. This included much correspondence with relatives in Finland, as so times were renewed to the old country. He paid a visit there in 1979.

Whether he had been thinking of the Kalevala translation pro-

ject at this time, we do not know, but shortly after returning he started in on it. The further he went, the more his interest grew.

When I occasionally dropped in, I would find him sitting at the counter of the stand with wide computer printout sheets on the backs of which in two columns he wrote his translation, first roughly, then in metre, referring now and then to the Kirby and Magoun translations.

He paid another trip to Finland two years later and procured better dictionaries and made contact with various experts through the Finnish Literary Society. He kept contact with these professors, telling me how he got up at 4 one morning to get an answer to some translation problem over the telephone.

His hope was to finish his work for this Jubilee year. And he almost did. His translation of all 50 poems was complete when suddenly in September of 1982 he died.

He had involved his brother in the project also. Norman undertook to make pencil sketches to illustrate the various poems. He had finished a dozen of them, when Rudy passed away.

When I spoke with his family of this almost unbelievable difficult labor on which Rudy spent many years of his retirement, we came to the conclusion that in a way it was his desire to leave behind for his fellow Finns and for his family something to attest to his love for his ethnic background and for the "peasant Finland" where he had lived as a child.

The intention of the family now is to get the work typed up and hopefully published. In the very least, copies of it should find their way into Finnish-American archives in the United States, as well as to Finland.

Birger Rudolph Koski
1914 - 1982

Here I submit the opening lines of Runo XVIII in Rudy's translation for your perusal:

Väinämöinen, Sage of Ages,
There he pondered, there conjectured
To depart a maiden wooing,
braided hair-one for to visit
in Pohjola's endless darkness,
far-known maid from land of Pohja,
Land of Pohja's unmatched beauty.

Colored sails on boat he placed then,
vessel in sails red in color,
On the vessel red in color,
and forepart with gold burnished,
also silver generously;
so then after some tomorrows,
on a morning very early,
pushed he boat then into water,
hundred-planked-one into billows,
over bark-stripped round cross timbers,
'cross the pinetree logs boat shoving.

He on wood mast then high hoisting,
On the mast the sails then drawing,
Hauled he up sail red in color,
second sail of blue in shading,
then in boat himself he settled,
stepped he onto vessel bottom;
over waters started gliding,
waters blue it sharply cutting.

These words then he spoke as follows,
thus expressed and burst out talking:
"Come now, Jumala, in vessel,
into my boat, gracious being,
to man, daring, strength in giving,
to man little, manly courage
on these vast, expansive waters,
on these rolling billows boundless!"

"Blow you gently, wind, the sailboat,
keep on moving, waves, the vessel,
without fingers used for rowing,
without waters smooth in rolling,
on the surface of great ocean,
on the vast high seas e'er spreading!"

Kalmar Nyckel group plans 350th

1988 will mark the 350th anniversary of the landing of the Swedes and Finns in Wilmington, Delaware. To celebrate this event, the Delaware Swedish Colonial Society has formed the Kalmar Nyckel Commemorative Committee, Inc. (KNEC), a non-profit corporation dedicated to the purpose of insuring that the 350th anniversary is recognized in grand style. The committee has already made great progress.

The postal authorities of Sweden, Finland, and the United States have all agreed to issue a commemorative stamp in 1988 recognizing the anniversary of the founding of New Sweden. It will be the first time in philatelic history that three countries have issued the same stamp. The first day of issue will be March 29, 1988, exactly 350 years after the first landing.

Arrangements have been finalized with the critically acclaimed composer Benjamin Lees to create an original symphony for the 1988 celebration. The composition will be premiered in Wilmington by the Delaware Symphony on March 29, 1988.

Plans are underway for the restoration of Fort Christina State Park in Wilmington prior to the 1988 celebration. Funds for the restoration are to be included in the Delaware state fiscal year 1986 budget.

KNCC would like to catalyze commercial and recreational

development of the "New Sweden Peninsula" as a part of an effort to effect a general improvement of this important historic area. Efforts are underway to produce an architectural plan for the future development of the 100 acre New Sweden Peninsula. The plan includes: Seventh Street Park with Fort and Amphitheater, a historic walkway between Old Swedes Church and Fort Christina Park, a waterfront promenade, a visitors and ethnic center, a marina, restaurants, shops, and a motel.

Preliminary estimates have been obtained for the construction of a replica of the Kalmar Nyckel. Evidence has been found that there were plans to build the ship for the 300th anniversary in 1938. The new Kalmar Nyckel would be a seaworthy ship, berthed at Fort Christina State Park. She could be sailed to Sweden and to ports along the Great Lakes such as Chicago and Duluth.

For more information, write: KNCC, Inc., Executive Office, Radisson Hotel, 700 King St., Wilmington, DE 19801. - Robert W. Brightfett

1638-1988

R. W. BICKFORD
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street Ashburnham, MA
01430
Telephone 827-5909

Boston, Mass.

Family welfare in Finland

The fall season of Boston's Finlandia Foundation will feature Elizabeth Hormann, an American social worker and writer. It will take place at 3 p.m. on Sunday, September 29, at the St. Paul Evangelical Lutheran Church, 929 Concord Turnpike (Rte. 2), Arlington.

Elizabeth Hormann is an expert in family counseling and therapy who has a special interest in Northern European approaches to social welfare. She lives in Belmont, Mass.

This past summer she visited Finland and met with many government social workers, as well as with people from numerous Finnish self help groups. A trained observer of family life with no special ties to Finland, she will compare Finland's and America's approach to family welfare. Her impressions were gathered on a trip that took her from Helsinki to Ilomantsi to Lapland.

Refreshments served by a committee headed by Aili Tierney will follow the program.

The Sibelius Quartet is coming to New York City on Saturday, October 19, 1985. The trip, either by bus or mini bus, depending on the number of participants. Call Terttu Savole at (617) 773-2741 if you are interested in going.

Visit
RAIVA AJA'S
BOOK TABLE
at the
TORI

SAIMA PARK
Sat. Sept. 21
New and used
books

FinnFest USA '85

Nurmela Classic results

HANCOCK, MI The Tauno Nurmela Classic Track & Field Meet was held at Michigan Technological University on July 26 and 27 as part of FinnFest USA '85.

The top make field performer was Karlo Heiskanen of Sault Ste. Marie, MI while Mike Wirt of Houghton, MI was the top track performer.

Dana Anderson of Gaylord MI took female honors in field, with Sue Houle of Ironwood, MI the top track athlete.

Michigan residents took first place in all events with the exception of the women's discus and shot put for women 16-18. Californian Cheryl Maines won discus with a 86-11 1/2 and the shot with a 29-0.

This meet was called the Tauno Nurmela Classic in recognition of the 1920s and 30s athlete who has been named to Upper Peninsula Hall of Fame.

Following are the results from the meet:

3000 meter run (19-39 women) - Sue Houle, Ironwood, 1:34.84.
3000 meter run (15-18 men) - Mike Regula, Hancock, 10:22.49
3000 meter run (19-39) - Joseph Youngman, L'Anse, 10:10.84; Chris Danielson, Marquette; Jeff Danielson, Marquette.
100 meter (15-18 women) - Bubba Anderson, Gaylord, 14.10.
100 meter (19-39) - Mary Ellen Murray, Houghton, 19.07; Marci Niemi, AuTrain.
100 meter (15-18 men) - Nik Weber, 13.70
100 meter (19-39) - Mike Wirt, Houghton, 12.01; Gordon Peterson, Laurium; Arvo Taipale.
800 meter run (19-39 men) - Mike Dzibak, Hancock 2:27.86.

200 meter run (19-39 women) - Mary Ellen Murray, Houghton, 38.33
200 meter (15-18 men) - Jay Keranen, Houghton, 27.6
200 meter (19-39 men) - Dan Bradley, 24.44; Mike Wirt, Houghton; Gordon Peterson, Laurium.

400 meter (15-18 women) - Bubba Anderson, Gaylord, 1:04.95
400 meter (15-18 men) - Aaron Bohjanen, Hancock, 1:04.72

400 meter (19-39 men) - Dan Bradley, 57.36; Mike Dzibak, Hancock.

Classic Mile (Women) - Sue Houle, Ironwood, 5:58.84; Mary Ellen Murray, Houghton; Rachel Mannu, Plymouth; Cindy Mannu, Plymouth.

Classic Mile (Men) - Randy Chafy, Houghton, 4:43.58; John DesRosiers, Warren; Joe Youngman, L'Anse; Mike Dzibak, Hancock; Steve Orchard, Iron River; Jeff Danielson, Marquette.

Javelin (15-18 men) - Matt Mannu, Plymouth, 107.11.

Javelin (19-39) - Gordon Peterson, Laurium, 152.3; Tomi Heiskanen, Sault; Mike Wirt, Houghton; Mike Dzibak, Hancock.

Pole vault (15-18) - Tom Healy, Hancock, 11.6

High jump (15-18 women) - Deana Anderson, Gaylord, 4-7; Bubba Anderson, Gaylord.

High jump (19-39 men) - Congie Arici, Houghton, 6-0

Long jump (15-18 men) - Deana Anderson, Gaylord, 16-10 1/4; Bubba Anderson, Gaylord; Rachel Mannu, Plymouth.

Long jump (15-18 men) - Todd Rengo, Esko, Minn., 16-8 1/2

Long jump (19-39 men) - Mike Wirt, Houghton, 18-9 1/2; Arvo Taipale.

Triple jump (men) - Todd Rengo, Esko, Minn., 35-2 1/4

Discus (women) - Cheryl Maines, Oakland, Ca., 86-11 1/2

Discus (15-18 men) - Matt Mannu, Plymouth, 91-3; (19-39) - Mark Bonenfant, Calumet, 129-11; Age 40 plus - Karlo Heiskanen, Sault, 80-0.

Shot put (15-18 women) - Cheryl Maines, Oakland, Ca., 29-0; (19-39 women) - Mary Ellen Murray, Houghton, 16-1.

Shot put (15-18 men) - Matt Mannu, Plymouth, 34-6; (19-39) - Arvo Taipale, 32-11; Age 40 plus - Karlo Heiskanen, Sault 31-7 1/2.

MENS' - WOMENS'
and
BOYS' WEAR

400 MAIN STREET ROCKLAND, MAINE 04841 PHONE (207) 596-6441

Smith Funeral Home
ELDEN J. BJURLING
69 Vernon St. Gardner, Mass.
Tel. 632-0377

Juna-Jussin Tarinoita

Arvoisat tämän lehden lukijat, Kesäiset terveiset kaikille. Vaikka onkin jo syyskuu menossa, niin ei tunnu vielä syksylle.

Kesä on ollut suloinen ja lämmin, siinä 75-80 astetta joka päivä. Ei ole meilläpääntä ollut kuivaa, on sateutunut ja paistunut ihan tarpeeksi.

Olen syönyt omasta maasta perunoita jo heinäkuusta asti ja kylvin joulukerran. Oman maan potut kyllä maistuvat. Olen löytänyt yhden paunan painoisia pottuja pellosta. Ja nyt parhaillaan olen saanut punaisia kypsiä tomaatteja.

Suomivieraat ovat palanneet. Tuovat terveisiä ja pikku muistoja kotimaasta. Eräs tyttöystävä lähetti minulle sukut. Kiitos kauniista lahjasta.

Ystävänä Matti kertoi mukavaa juttua ja pyysimänsä kirjoittamaan sen tähän lehteemme.

He olivat juuri saapuneet lentokentältä Helsingin Linja-auroasemalle. Mattilla oli kova härtä vessaan. Hänellä oli vain dollarit ja pari dollaria setelien 'vessa kasööri' tiskille.

Kasööri komensi: "menkää pankkiin vaihtaa dollari markkoiksi".

Mutta Mattilla oli hätä suuri: "en ehdi mennä pankkiin, vesi pian loppuu housuihin".

Mutta kun on hätä suuri, niin on apukin lähellä. Sattu nimittäin olemaan toinen hätää kärt-

sivä hänen takanaan ja panti markan Mattin käteen. Niin pääsi Matti hädästään. Ensi reissulla on paras varata markkoja taskuun. Ja se siitä.

Meidän suomalainen väki on täällä hyvin vähälukainen. Kul-tenkin pidämme yhteyttä toisiimme. Eilen olimme kaikki kutsutut Walli ja Kaarina Kedon kesämökillä.

Siellä olivat emäntä ja isäntä hommanneet kivat päivälliset. Paikka on ihan järven rannalla. Kesämökki on tilava ja isäntä taitavana puuseppänä on koristeellut mökin sisustan taitteellisesti.

Niin vietimme raittoisan il-
tapäivän. Yli raju ukonilma ja sadekuuro. Mutta se ei meidän hilpeyttä häirinyt. Isäntä soitteli meidän iloksemme suomalaista musiikkia.

Läsnä oli kuusi parillista ja minä olin ainoa pariton. Musiikki oli isäntä tuonut Michiganin valtion FinnFest juhlist. Juhlal olivat Hancock, Michiganissa.

Kyllä kait monella kesämökillä finnit juhlivat, mutta tämä eilinen yhdessäolo oli kaik-
kesta mukavaa ja hauskaa. Suuri kiitos kemujen järjestäjille.

Koulut ovat taas alkaneet. Aidiit saavat huokaila, kun lapset ovat jonkun tunnin pois kotoa. Tässä nämä tämän kyllän uutiset ovatkin. Jossakin lau-lussa on sanat näin:

"Täällä meillä on aika, lyhyt kuin kukkasella. Ehkä tähtien tuolla puolen toisen kodin saam-
me." Onko se sitten tosi? Jää-kää taivaan isän hoiviin.

Tiedän kaikkien Juna Jussi

Lake Worth, Fla.

William ja Mary Snell tulivat Teksasin valtiosta katso-
maan äitiä, Elii Snell'iä joka on Lepokodissa ja ottivat minun mukaansa. Joimme kahvit ja olimme kauniissa olo-
huoneessa muistelleen entisiä aikoja Quincy, MA:sta, jossaas-
summe vuosia. William oli myös syntynyt Quincyssä.

Elsiä huvitti kun kysyin muis-
taako hän kun radio tuli ensi kerran kauppoihin ja kun Snell'iä ostivat sellaisen pienen radion ja pantin kuulolaitteen päähän. Elsi tuumi, että ihan kylmät väreet tulevat pitkin selkää kun tuota kuuntelee. Niin ne ajat muuttuvat.

Snellit kävivät sukulaistaan Laina ja Waino Nummellin katsomassa. Waino on sairas-
tunut aika paljon, etenkin kaa-
tumisen vuoksi, mutta nyt 92 v. mies alkaa toipumaan.

Tyyne Kangas Ranta kuoli hiljattain, myöskin entinen Quincy asukas. Tyyne oli noin kuusi vuotta Lepokodin sairas-
puolella. Polka Olavi oli myös Lepokodissa ja kuoli pari vuot-
ta sitten.

Muistelllessani heitä, tuli mieleeni kuinka Tyyne kertoi, että viimeisellä luokalla kor-
keakoulussa Olavi sanoi; että ehkä ei taida tulla mitään, hän ei voi mennä W.L.T. University, Bostoniin, se on niin kallia. Eilimme sitä huonoa aikaa. Äiti Tyyne sanoi; sinä menet; meillä on kolme sataa dolla-
ria rahaa. Minä menen työ-
hön ja sinun pitää myös tehdä niin paljon kuin jaksat

Tyyne palveli koko kouluaajan Bostonissa Forbes perheessä. Olavista tehtiin 26-vuotiaana U.S. Majuri ja lähetettiin Venäjäille vaalimaan U.S. Lend Lease apua, jota toisen maailmansodan aikana lähetettiin Venäjäille niin paljon. Sen jäl-
keen Olavi oli päässä olly-yhtiö Esso Research'illa. Hän sairastui n. 5 vuotta ja oli Lepo-
kodissa. Kävin häntä katsomassa siellä ja hän muisti minut. Tyyne ei enään muistanut kun kävin häntä katsomassa. Hei-
dän elämäkertansa aina kiin-
nosti minua. Olavin oma isä kuoli kaivosonnettomuudessa Arizonassa. Sisko Violet sai lapsihaluauksen ollessaan pie-
ni. Tarmokas äiti hoiti hän-
tään hieromalla ja saunottam-
alla, vasta vuosia Sister Ken-
ney totei sen olevan parhaan keinon taudille. Violet on nätti nainen tänä päivänä ja kahden lapsen äiti, Quincy, MA:ssa.

Ebba Williams oli Suomes-
sa leikkauksella ja paras hoito, lääkärit ja sairaalamaksut vain \$250. Täällä kun sairastuu niin menee tuhansia jos joutuu sairaalaan ja leikkaukselle. Se on vaikea käsitellä.

Ebba oli pahoillaan kun niin paljon haitallisia on asettunut aumaan jänen kauniin kotinsa lähettävillä. Kyllä niitä onkin täällä suullottuna monta henkeä yhteen asuntoon. He ovat kovin takapajuisia kansaa ja toivat tunteita tulleensa, etenkin tu-
berkuloosia ja aids'a.

KatriSword

Hivenen ikää lisää hivenillä

Takavuosina kuntoliikunta-
puuhista tutuksi tullut dosentti Matti Tolonen on siirtynyt hivenen uusille aloille ja tut-
kinut hivenaineita niin hyvällä tuloksella, että on Ruotsissa päässyt kirjallaan "Terveystä ja pitkä ikää hivenillä" ja hivenaineista" kerrassaan lis-
taykösiksi.

Tolosen kirja on käännetty ruotsiksi nimellä "Vitaminer och mineraler". Kesäkuussa mm. Svenska Dagbladet julkaisi

mm. Svenska Dagbladet julkaisi suosituimpien kirjojen parem-
muusjärjestyksen, joka jakaa-
tui kahtia kaunokirjallisuuden ja muun kirjallisuuden sarjoihin. Jälkimmäisen ykkösenä oli Matti Tolosen kirja.

Mikähän kirjassa voinnee noin Mikähän kirjassa voinnee noin kovasti ihmisistä kiinnostaa? Ehkä se, että siinä käsitellään aihetta, voiko vanhenemista estää.

Juttelin äskettäin urheilija-
veteraani Väinö Kotvilan kanssa. Tämä pian 90 vuotta täyttävä jämäkkä mies oli pannut merkille, että Paavo Nurmi, Hannes Kolehmainen ja nyt äskettäin kehässäankari Matti Järvinen kuolivat kaikki 76-vuotiaana. He eivät Kotvilan käsityksen mukaan olleet vanhoiksi, eivät läheskään hänen itsensä ikäisiksi. Kotivla väit-
tääkin, että urheilulla ei suoraan-
raisesti ikää pidennetä, jos kohtaa pahaksikaan se ei ole. Ratkaisevaa on se, mitä suu-
husta panee ja miten kiltisti muuten elää. Ihmisen suu-
sitten eläenkin se paikka, mistä pitkän iän salaisuus on löydet-
tävässä. Ja Matti Tolonen panisi sinne hivenen enemmän hiven-
aineita ja vitamiineja.

Tolonen toteaa, että E-vita-
miini ja seleeni suojaavat ihmisen soluja sairastumista ja enneaikaiselta vanhenemisel-
seltä. Tämän väittämän hän es-
ittää tutkimuksensa tuloksena. Hän oli tutkijatoverinsa kanssa ollut Hartolan vanhainkodissa ja antanut joka toiselle vanhukselle E-vitamiineja ja seleeniä ja jättänyt joka toisen ilman. Ne jotka olivat saaneet E-vitami-
neja ja seleeniä, muuttivat. Ei ollut entistä väsymystä, ei ma-
sennusta, ei ahdistuneisuutta. Vanhukset alkoivat virkistyä ja kiinnostua ympäristönsä muis-
ta ihmisistä. Turkimusta jat-
kettiin vuoden päivät ja aina vain vanhukset piristyivät. Van-
himmat heistä olivat yli 90-vuotiaita.

Tietenkin joku voi mennä nyt apteekkiin ja ostaa latinin vi-
hirmuvauhdilla nuortumaan. Parempi olisi ensin kuitenkin ostaa Tolosen kirja ja katsel-

Tuliko tilaus UUSITTUA

ACE HARDWARE
1212 LANTANA RD.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

MOODY'S DINER
and CABS
Erikoisia päivällisiä
Curb-palvelus

KÖTITEKOISET LEIVOKSET

WALDOBORO, MAINE

NIPPA SAUNANKIUKAITA
Laatuvuusi sista 1930
Saunankiukaita, Nippa Supre-
me huoneenlämmittäjiä, Nip-
pa Energy-Maid keskusläm-
mitys laitteita, Nippa Wildfire
Campstoves ja saunan tarpeita
Nopea toimitus. Bruce Mfg. Inc.
P.O. Box 213, Bruce Crossing,
MI 49912 (906)827-3906
Jälleen myyjä halutaan

la siitä itselleen hoito-ohjel-
ma. Ilmeisesti ei kuitenkaan erityistä yllännostuksen va-
raa ole, koska Tolonen ker-
toi antaneensa vanhuksille E-
vitamiineja 100-kertaiset ja se-
leenä 60-kertaiset annokset ta-
vanomaisen ravinnon määrään
nähden. Tolonen sanoo, että ra-
vinnosta tuota määrää ei saa.
Helvi Marjanenkin, alan edes-
mennyt tutkija, sanoi jo kymme-
nen vuotta sitten, että ruoasta
saatavien livennäisaineiden ja
vitamiinien suhteen voidaan ol-
la nykyisin huonommassa ase-
massa kuin isämme ja äiti-
emme aikaan, kun maaperä on
sittemmin vauhdikkaasti köy-
hynyt.

Tolonen toteaa, että hiven-
aineistoista ollaan hivenen ja
vähän enememmän montaa eri
mieltä. Joskus käydään kiivas-
ta väittelyä ja hivenaineiden
sanoaan puuskareiksi. Mitäpä
siihen sanoksi kuin, että ei pi-
dä liian kovasta ottaa yhteen.
Siitä helposti ikä lyhenee ja
tässä oli puhe aivan päinvas-
taisesta.

Erkki Wiksten

Maailmanmestari höyhensarjasta

Suunnistuksen maailmanmes-
taruudesta on kilpailtu vuode-
sta 1966 lähtien nyt jo 11 ker-
taa. Suomi on joka kerran ol-
lut mukana, mutta kertaakaan
ennen tämän vuoden kisoja ei
suomalainen ole voittanut mies-
ten henkilökohtaisista mestaruus-
ta ja muitakin mitaleja on tul-
lut vain kolme.

Australian Bendigossa Kari
Sallinen hankki maailmanmes-
taruuden ja on kuvassa meste-
ruuden kunniaksi palkintopallil-
la.

Kari Juhani Sallinen on syn-
tynyt 24.9.1969 ja on amma-
tiltaan puuteollisuusteknikko.

Lomala, New York

Sanovat kesän virallisesti
loppuvan i Labor Dayhin, mut-
ta tuntuu se vielä meillä jatu-
van. Kesän heitit kukat ovat
murtuneet Lomalassa Ralli ja
Erkki Korbyn komessa kodissa
syksyn voimakkaiksi väleihin
ja syksyn ensimmäinen raikkaus
väreillä on ilmassa.

-Juhlittin isän ja aviopuo-
lison, Erkin, 60-vuotispäivää.
Kutsutut sukulaiset ja ystävät
kokoontuivat kirkkaan kauniina
Labor Day-lauantaina Korbyn
kodin tuntumaan, uima-altaan
ympäristöön, johon oli asetettu
merkkipäivän kunniaksi oikea
juhlalautta. Ralli rouva otti vie-
raat vastaan päivänankari vie-
rellään, Erkki-hienossa, juuri
Suomesta tuomassaan asussa
toivotti tervetulleeksi.

Monet emännät hääräilivät
keittössä, mm. Maija Hinkka-
nen, Aila Kukkasmäki, Estonia
Housen tytöt Tuula ja Leena,
Ida Asumaa ja paljon muita
naapureita ja ystäviä osallistui
lauluerkkujen tekoon.

Yli 70 henkeä oli tullut juh-
limaan, jotkut Floridasta as-
ti. Onhan Erkki Korbylla ystä-
viä siellä missä vähänkin vai-
kuttaa ja Lomalassa hän vai-
kuttaa paljon. Suuri seuratoim-
intatyö on langennut Erkin
hartalle jo vuosikaudia, ni-
menomaan AsevelikierhoRyhdin
johtaminen. Kaikki tietävät
kuinka täydellisesti hän on si-
nä onnistunut.

-Ystävänä ja toisen ihmisen
ymmärtävänääsi tukena hän on
kullanarvolinen, puhumattakaan
aviopuolisona ja kolmen tytär-
nen isänä. Vanhin tytär Cathy
valmistui juuri yliopistosta ja
on jo toisessa Wall Streetin
la sveitsiläisessä pankissa
"accountant" - virkailijana.
Nuorin tytär Satu jatkaa vielä
opintojaan, samoin Johanna, jo-
ka puolisoineen asuu Flori-

dassa. Tytöistä on kasvanut
vanhempiensa kunnioittavia, hie-
nokäytöksisiä nuoria naisia, jo-
ka ovat sinunneksena kodilleen.

Juhlatarejoilu oli erittäin mo-
nipuolinen; pikkulämpimiä tar-
joititiin cocktail-tunnilla, jonka
jälkeen nautittiin juhla-ateria.
Savustettu kalkkuna oli harvi-
naista herkkua monien suoma-
laisten laatikko- ym. ruokien
kera.

Ralli rouva piti huolen kaik-
kien mukavuudesta ja Hannu
ja Mark Mäkipuro olivat tul-
leet Connecticutin valtiosta as-
ti viihdyttämään tanssi- ja viih-
demusiikkiaan. Hannu lauloi
monet tutut balladinsa, joihin
myös Erkki itse joskus yhtyi,
ja vieraat saivat tanssia tar-
peekseen viileässä illassa.

Ystävät muistivat päivänsan-
karia lahjalla, joka oli eriko-
sen hieno käärmeennahkainen
virkasalkku, jonka sisältä löytyi
vielä monta muita lahjaa. Ei-
vähä lahjat suinkaan loppuneet
siihen. -Erkki kiitti kauniisti
kaikista häneen kohdistuneesta
huomaavaisuudesta, ennenkaik-
kean puolisoa, tyttäriään, juhlan-
työntekijöitä sekä suurta ys-
täväpiiriään.

-Juhlaa jatkettiin onnitte-
lujen, tanssin ja makupalojen
merkeissä aamutunneille, ei-
kä Korbyn perheessä siinä il-
tana menty nukkumaan ollen-
kaan; tsi! jo aamu yllättä! Toivomme, että, Siunlle Er-
kki jäi ystäväksi muistona
merkkipäiväsi juhlinnasta kuin
jää meille ystäväillesi!

Anja Laurila

Voluntown, Conn.

Lämpimät ja hikiset loppu-
kesän ilmat ovat edelleen jät-
kuneet, nyt on kuitenkin luvsa-
sa viileämpää säätä Kanadas-
ta.

Sunnuntaina tämän kuun 8 päi-
vän ilta on ohjassa me ajokkim-
me Lisbonista, jossa asumme
kohden Voluntownia. Piiivien
aamun jälkeen aurinko tuli e-
sille ja niin päivästä tuli mi-
tä ihanin. Saavuimme Glaego
Pondin rantaan sievään uuden-
malliseen taloon, jossa isännöi-
vät Herta ja Kalle Odell. O-
limme saaneet kutsun tulla vie-
railemaan "limonadi ja buf-
fet" tilaisuuteen.

Ruusupensaiden koristaman
aitaportin luona isäntäväkii otti
meidät sydämöllisesti vastaan.
Pihassa oli useita pöytiä, joi-
den ympärillä pyöri jo monia
ennen meitä tulleita. Janoa ty-
dyttämään oli etualalla erili-
ninen pöytä, jora hoiteli taita-
vasti Lauri Lindén.

Autoja tuli jatkuvasti joten
heidän ystävien luku alkoi ko-
hota viitteenkymmeneen. Kes-
kustelu oli vilkasta ja hilpeää,
jota lisäsi vielä Hannu Mäki-
puro kiertäen hanurinsa kans-
sa pöydästä toiseen laulaen ja
soittaen.

Illan suussa isännän pilli pu-
halsi ilmoittaen, että nyt on
emännän ateria valmis. Well,
Herta on satoja aterioita val-
mistanut miljonääreille sekä
New Yorkissa että Floridassa,
joten nyt saimme lautasemme
täyttää sen kaavan mukaisesti.

Mustikkapiirakkaa jälkiruokana
ja kahvia oli tarjolla pitkin il-
taa. Keittiössä oli Hertaalla a-
puna Elsie Linden. Uutimme,
mikä tarkoitus tällä upealla juh-
lalla on. Herta hymyillen vas-
tasi, että se on heidän "sil-
män ja sydämen" juhla.

Kumpikin on työssänsäkin ohella
tällaisia juhlita tottunut järjes-
tämään, joten kaikki sujui sa-
metin hienosti.

Illan hämärässä kiittelimme
pariskuntaa ja lähdimme koti-
tim päin ajatuksella; kuinka on-
nellinen voi olla, kun omistaa
hyviä ystäviä. Oli siis raittois-
saa viettää iltapäivää Odellien
kodissa sunnuntaina, syyskuu 8,
1985. Kiitokseen yhtyy koko puo-
lisatoinen ystäväpiiri.

-Molemmat, Herta ja Kalle,
ovat ansioituneita kansalais-
temme rienoissa New Yorkis-
sa, Floridassa ja täällä Aua-
Seurassa. Sanomalehtimme on
Hertan terävä kynä myös ri-
kastuttanut.

Alkuskysyn terveisin,
Arvid Sjogren

HYMYÄ HUULEEN

Peruskoulussa:
-Opettaja, miksi meidän on
oikein opetettava englantia?

-Hyvän aika, etkö tiedä,
-Ehkä se jo sitten riittää?

-Isä, uskotko, että kaikista
jotka menevät perjantaina nai-
misiin tulee onnettomia?

-Totta kai, miksi perjantai
olisi joku poikkeus.

Äkkirakastunut pari on ete-
län saarilla.

-Tauno, kuule kuinka aaltojen
kohina kuuluu tänne asti.

-Olet avian oikeassa, minä
valtan siitä heti hotellin joh-
tajalle.

Firman johtaja esittelee ti-
linpäästöä.

-Viime vuonna seisoiimme ai-
van kuullen partaalla. Nyt voin
kertoa teille iloisin uutisen.
Olemme ottaneet pitkän harp-
pauksen eteenpäin.

Väitetään, että tytöt kirjoit-
tavat enemmän vessan seinälle
kuin pojat. Mistähän tämä joh-
tuu?

-Tytöillä on molemmat kä-
det vapaana.

Matkatoimistoon soitetaan.

-Terveisiä täältä Lahialta.
Olen aikaisessa lähtee laivalla
Ruotsiin, mutta minä tulen aina
merisairaaksi. Mitähän silloin
kannataisi syödä.

-Ottakaa halvin annos.

IMATRA SEURA

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426
Mauno Laurila, puh.joht.
SAUNA TILAUksesta!
PÄIVÄLLISET
joka sunnuntai klo 2 ip.

**SUOMALAINEN
PAIKANVÄLITYSTOIMISTO**
HILDA KOTILA ja
VIRGINIA KOTILA MUELBURG
Hyviä paikkoja saatavana
Soittakaa (212)288-6562
tai kirjoittakaa osoitteilla:

**FINNISH EMPLOYMENT
AGENCY INC.**
206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

DANIELSON OIL CO.
ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping
Commerce Ave.
DANIELSON, CONN.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the
month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. N.Y.C.
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

TILLINGHAST - Haudustoimisto
Danielson, Conn. Central Village
Tel. Prescott 4-3284 Tel. Loga LO 4-2847

**The Robert H
Auchmoody Funeral Homes**
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

Edw. C. Halvorsen, Inc.
FUNERAL DIRECTORS
310-12 8th AVENUE BROOKLYN 20, N.Y.
In Continuous Service to the Community Since 1849

Lake Worth Banking Center
114 North J Street
Lake Worth, Florida
(305) 586-4600

Southeast Bank
MEMBER FDIC

ARVO PAANANEN
Funeral Director
131 SOUTH LAKESIDE DR.
LAKE WORTH FLORIDA
Puhelin 582-6633

AMERICAN FINNISH TOURIST CLUB
301 Central Blvd. Lantana, Fla
Joka sunnuntai ohjelmalla tai konsertti ja tanssia
lopuksi,
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen jär-
jestämällä.
Ilmaistoiu haali, hyvä musiikki, illoinen ystävien seu-
ra! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna
pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma-
ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä, riisipu-
roa hedelmäkkeitä kera ym.
Tervetuloa Turistiklubille!

MOODY'S DINER
and CABS
Erikoisia päivällisiä
Curb-palvelus

KÖTITEKOISET LEIVOKSET

WALDOBORO, MAINE

NIPPA SAUNANKIUKAITA
Laatuvuusi sista 1930
Saunankiukaita, Nippa Supre-
me huoneenlämmittäjiä, Nip-
pa Energy-Maid keskusläm-
mitys laitteita, Nippa Wildfire
Campstoves ja saunan tarpeita
Nopea toimitus. Bruce Mfg. Inc.
P.O. Box 213, Bruce Crossing,
MI 49912 (906)827-3906
Jälleen myyjä halutaan

**Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO**
Tel. 836-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Marmorisia ja graniittisia
hautakivia
SOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

LYDON & HAASE CO.
209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana
jääkaappeja ja pakastajia, Kitchenmaid astianpesukoneita.

NORDGREN
HAUTAUSTOIMISTO
300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161
ARTHUR R. NORDGREN

**KESKUSTASSA
SIJAITSEVA**
FRANK H.
MILES
COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautautuslaitteita
vuodesta 1896

Berkeley, Calif.

Kitaristi Peter Kaukonen pitää konsertin

Pitkän tauon jälkeen kitaristi Peter Kaukonen, joka tunnetaan erinomaisena muusikkona mm. Black Kangaroo, Johnny Winter ja Jefferson Starship bändeilä, on palannut San Franciscon musiikki- ja kulttuurin keskuksi. Hän on antanut näytelmiä akustisesta musiikista innokkaille kuulijakunnalle.

Palo Alto/Stanford Chapter of Finlandia Foundation järjestön sponsoroimana hän pitää akustisen nusiikin konsertin lauantaina, lokakuun 5 p:nä Finnish Brotherhood Hallissa, 1970 Chestnut Street, Berkeley, California. Lisätietoja saa soittamalla numeroihin: Werner -

841-1243 tai Gwen 893-6468. Konsertin jälkeen tanssitaan Laineen perheorkesterin tahdissa.

Konsertin järjestäjänä toimii Finnish American Activities Committee of the San Francisco Bay Area. Komitea koostuu useiden eri järjestöjen edustajista: Finnish Brotherhood Lodge, the Jack London Club, the Finlandia Foundation ja the Finnish American Home Association. Sen tarkoituksena on tukea sellaisia kulttuuritahtumia, joiden esiintyjät ovat joko suomalaisia tai amerikkalaisia suomalaisia taitelijoita. Komitean puheenjohtaja on Olva Nurmele Jack London Clubista.

Fitchburgilainen Eino A. Tofferi täytti 75 vuotta viime viikon torstaina, syyskuun 12 päivänä. Suomen Kansan Sivistysrahasto, jonka asiamies- menneen kesän Kesäjuhlien pääpuhujana Olavi Hurri on Tofferin hyvä, vanha ystävä, muisti päivänsankaria lähettämällä hänelle onnentoivotuksen addresssin muodossa. Kuvassa Tofferi vastaanottamassa addresssia Raivaajan päätoimittaja Marita Cauthenilta.

Mitä tiedät Suomesta?

Suomen pinta-ala on 337,000 neliökilometriä, niistä sisävesiä 31,600 km². Suomen pituus etelästä pohjoiseen on 1,160 km, leveys 336 km. Nuorten korkeus 1,69 m.

Kapteenin nimenä Suomi puristuu Oulun paikkeilla, missä matkaa Pohjanlahdelta Neuvostoliiton rajalle on vain 195 km. Maaraajaa Ruotsin kanssa on 536 km, Norjan 716 km ja Neuvostoliiton 1,269 km.

Suomen nykyinen asukasluku on noin 4,700,000 paikkeilla. Maailman tilastoissa 80 tilalla. Koko maailman väestö on 25 henkeä neliökilometrillä. Suomessa se on vain 15. Puolet Suomen asukkaista asuu kolmessa läänissä: Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen läänissä. Suomi on virallisesti kaksikielinen maa: 93% puhuu suomea, 7% ruotsia. Suomessa on lähes miljoona saunaa.

Oli satanut usemman päivän. Keskuskeskellä oli kuin matala järvi, jalkapallon otelupöydä. Peli päätettiin kuitenkin pelata. "Onneksi saamme pelata ensimmäisen puoliajan myötä-virtaan", lohdutti vierailleen pelijoukkueen kapteeni omiaan.

Kaupungin viranomaisen mukaan housupakolle on ensin saatava hyväksyntä korkeammalta taholta mantereelta.

Kalle oli iloinen: "Oletko iloinen päästyäsi ilmatorjuntatyöskentelyyn?" kysyi kapteeni uudelta alokkaalta.

"Kyllä, herra kapteeni!", vastasi Kalle. "Mikä olti siviilissä?"

"Olin vieläkin iloisempi, herra kapteeni!"

Ed Helander
Maynard, MA

Naiset valtiota rikkaampia

Intialaiset naiset omistavat 50 kertaa enemmän kultaa kuin miehet. Maan 350 miljoonaa naista kantaa yllään kultakoruja 5000 tonnia. Siinä missä valtion kultavarastoissa Valtion asema on vieläkin heikompi hopean suhteen: sitä löytyy kassakaapeista vain 87 miljoonaa unssia. Yksityisten intialaisten hallussa on hopeaa peräti miljardi unssia.

Kultaa ja hopeaa pidetään Intiassa varmimpana sijoituskohteena. Naisille niiden omistaminen on paras tulevaisuuden turva miehen kuoltua.

Farmers Co-op uusissa tiloissa

United Cooperative Farmers yhdistyksen tilat 78 River St., Fitchburgissa otettiin käyttöön viime viikon lauantaina pidettyjen avajaisien yhteydessä.

Uusi tila sijaitsee UCF:n viljavarausten ja myllyn välittömässä läheisyydessä.

Rakennuspuuhusta vastasi H.W. Ahon rakennusurakoitsijafirma.

kiitos

Haluamme kiittää kaikkia niitä, jotka muistivat meitä tällaisella Anna Pedersenin kuoleman johdosta.

TOIVO WILEN, Westminster, MA
FLORENCE TOLPPA, Westminster, MA
EVI OJALA, Ashburnham, MA

Finlandia Foundation Boston Chapter

St. Paul's Evangelical Lutheran Church
292 Concord Ave. (Route 2), Arlington, MA

Puhujana Suomessa juuri vierailut sosiaalihuoltaja Elizabeth Hormann.

LOPUKSI KAHVITARJOILU KAIKKI Tervetulleita!

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. BOX 309 Westminster, MA
Valittu myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

Fitchburg ja ympäristö

Kultaisen län Kerho

Suomalaisen Kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, syyskuun 17, 1985 Elm St. Lähetyskirkon seurakuntatalissa, 264 Elm St., Fitchburg, MA. Presidentti Anton Nopanen avasi kokouksen toivotamalla kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen laulettiin yhteisvoimin "America" ja "Mamme" laulua. Neima Johnsonin säestämässä pianolla. Alma Duley luki sihteerin raportin ja se hyväksyttiin yksimielisesti.

Vieraat toivotettiin tervetulleiksi. Nämät olivat: Mr. ja Mrs. Andrew Ahlfors, Paxton; Mrs. Heikkilä ja Mrs. Mildred Heino, Lunenburg; Mrs. Bertha Väinönen, Westminster ja Mrs. A. A. Höla, Fitchburg. Bertha Väinönetä kiitettiin hänen kerholle antamastaan lahjoituksesta.

"Happy Birthday" laulettiin Esther LaBombardille hänen syntymäpäivänsä johdosta.

Uutispaloja

Kolmannet vuotuiset "Senior Celebration Days" eli eläkeläisten päivät järjestetään Fitchburgissa lokakuun 1 - 2 päivinä.

Päivien sponsorina toimii Burbankin sairaala yhdessä paikallisten huoltoagenttuurien kanssa, Montachusett Home Care Corporation (MHCC). Fitchburg Council on Aging (FCA) ja Sundail ovat osallistuneet suunnittelu- ja järjestelytoimiin.

Viime vuonna lähes 2,000 eläkeläistä osallistui päivien tapahtumiin, mikä pidettiin John J. Gilmartin Senior Center'ssä. Teemana oli hyvä terveys, hyvä ruoka ja hauskuus. Teema on sama tänäkin vuonna.

Osanottajilla on mahdollisuus tutustua monenlaisiin terveydenhoitajiin ohjelmien ja he voivat esittää kysymyksiä asiantuntijoille. Burbankin sairaala tarjoaa ilmaisia lounaita, mikä on näytteenä terveellisuudesta ja vähäsuolaisesta ruoasta. Sundail Band ilahduttaa musiikkiaan ja tanssilaikin saa Cam Arsenautin johdolla.

Pormestari Bernard F. Chartrand ilmoitti viime viikollisessa lehdistökonferenssissa Fitchburgin kaupungin saaneen \$717,340 lisäapua valtiolta vuodelle 1986. Pormestari sanoi rahoja käytettävän palokorotuksiin ja koulutukseen.

Kaupungin kokonaisbudjetti on \$34,6 miljoonaa.

Tulevia tilaisuuksia

Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntatalissa, 264 Elm Street Fitchburg, MA. Vieraat ovat tervetulleita!

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, syyskuun 21 p:nä klo 8 - 12 yöllä. Musiikista huolehtii FinnSound. Järjestää FACS, kaikki tervetulleita!

TORI Saiman Puistossa lauantaina, syyskuun 21 p:nä klo 10:00 aam. - 4:00 ip. Lihasoppaa klo 11:30 alkaen. Suomalaisia leivonnaisia, kirjoja, kukkia ja kasveja, leluja ja leikkejä. Hauskaa koko perheelle. Järjestää FACS.

Syntyneitä

Tyttölapsi elok. 20, 1985 Mr. ja Mrs. William W. Wirtaselle (Judy M. Hedenberg), 4 Stuart St., Gardner, MA.

Poikalapsi elok. 21, 1985 George Shanklin II:lle ja Kathy Aholle, 14 Cottage St., Leominster, MA.

Tyttölapsi elok. 24, 1985 Mr. ja Mrs. Thomas P. Isaacsonille (Regina H. Somero), Gibbs Ave., New Ipswich, N.H.

Kirkollisia

Messiah luterilainen seurakunta

Torstaina, syyskuun 19 p., klo 7:00 ill. Workshop kokoukseen kirkolla valmistamaan eläkeläisten myyjäisten koriste- ja myyjäisineitä. Kaikkien naisten apu tarpeen!

Perjantaina, syyskuun 20 p., klo 7:00 ill. Luterilaisesta kokoukseen kirkolla.

Sunnuntaina, syyskuun 22 p., klo 7:45 aam. Suomen kielinen Luther Hour WCMX, 1000 am. Leominsterin asemalta. Suomen kielistä jumalanpalvelusta EI ole. Klo 9:15 aam. Sunnuntai koulu ja raamattu luokka. Klo 10:30 aam. englanninkielinen jumalanpalvelus.

Maanantaina, syyskuun 23 p., klo 6:45 ill. Kiltan virkailijoiden kokous. Klo 7:30 Tavalinen kuukausikokous, johon on kutsuttu suomen kielinen Naisliiton vieraaksi - tutustumaan toisiinsa. Kaikki entiset ja uudet jäsenet ovat tervetulleita!

Englannin kieliset Lutheran Hour's jarkuvat: sunnuntaisin klo 7 am. WGAW 1340 am ja maanantaisin klo 8:10 am. WMWC 91,7 fm.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, syyskuun 22 p., klo 8:30 aam. radiohartausta NEW LIFE - asemalta WEIM, 1280, am. Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 ap. saarnaa past. David Wuori. Klo 10:30 ap. kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 ap. Pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina, syyskuun 24 p., klo 7:30 ill. Aikuisten kuoro harjoitus. Klo 7:30 ill. Viikkokoulu hartausilaisuus. Kahvitarjoilu kustantavat Mr. ja Mrs. John Wainio.

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus HYVÄT UUTiset - lähetetään joka sunnuntai aamu asemalta WEIM - 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg, sunnuntaisin, alkaen klo 2 iltapäivällä. Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan aina tarvittaessa.

MAY FUNERAL SERVICE

HAUTAUSTOIMISTO

WINSLOW P. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood Mass.
Puh. 762-1509

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh 343-7137

Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST. • FITCHBURG, MA 01420 • TELEPHONE: 342-3635
Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location, easily accessible from all parts of city and suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

TANSSIT

SAIMAN PUISTOSSA
Fitchburgissa

Lauantaina, syysk. 21, 1985
klo 8 - 12 yöllä

FINN SOUND SOITTAA

KAIKKI Tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

JOYCE I. HANNULA
Personal Financial Planner

79 East Rd. - P.O. Box 500
Westminster, MA 01473
874-0629 or 832-6368

IDS

Florida kutsuu!

Edustakainan junan atka
Bostonista mihin tahansa
Floridan kaupunkiin

\$150 aikuisilta,
lapset puolella hinnalla

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St., Leominster
Puh. 537-4536

Finnjet uusii kasvojaan

Finnjet ja sen taustayhtiöt, omistaja Enso-Gutzeit etunössä, aikovat varmistaa aluksen kilpailukykyisyyden lähivuosiksi 13,5 miljoonan markan investoinnilla. Pääosa rahasta käytetään uuden luksus-hyttiluokan rakentamiseen laivan nykyiselle aurinkokannelle. Samalla lairataan laivan ravintolat uuteen uskoon.

Wärtsilän Helsingin talokaleksi ensi tammikuussa. Osa muutostöistä tehdään laivan palatua liikenteeseen. Valmistu- tulla ensi maaliskuun puoleen väliin mennessä.

Finnjetin markkinoiva Finnjet-Linen toimitusjohtaja Yrjö Jousmäki sanoo joskus kriisi- laivaksi mainitun aluksen teke- vän tänä vuonna tyydyttävän tuloksen. "Eikä se enää ole rasite omistajalleen".

Finnjetin arvioidaan tänä vuonna kuljettavan noin 235,000 matkustajaa. Kasvua tulisi pari prosenttia. Laivan käyttästy- seen, noin 80 prosenttiin, ol- laan tyytyväisiä. Suomalaisen matkustajien määrä on kasva- nut ja varsinainen huippu o- suus kesäkauteen, jolloin kasvuk- si kirjattiin 13 prosenttia.

Hyttiosastoon rakennetaan 60 matkustajalle tilat eli 29 hyt- tiä sekä uudet oleskelutilat. Finnjet-Linen varatoimitusjohtaja Matti Oraman mukaan Markkinatutkimuksissa on sel- västi havaittu tarve entistä yk- siöllisempään ja korkeatasoi- sempaan matkustamiseen. Si- hen haasteeseen vastataan muu- tostöillä, joiden vuoksi Finnjet pysähtyy neljäksi viikoksi

Sorsa Berliinissä

BERLINI, L-Saksa - Met- sä ja rakennusteollisuushan- keet tarjoavat uusia kasvumah- dollisuuksia Suomen viennissä Saksan demokraattiseen tasa- valtaan.

Suomessa taas on esim. ke- mikaalien kysyntää enemmän kuin mitä DDR:ssä on pystyt- ty toimittamaan, sanoi päämi- nisteri Kalevi Sorsa tavattuaan maanantaina, syyskuun 9 p:nä puoluejohtaja ja Erich Honeckerin Berliinissä.

Taloudellinen yhteistyö ja sen kasvattaminen veivät lei- jonanosan keskusteluista, joita Sorsa ja Honecker kävivät heti maanantaina aamupäivällä vi- rallisen pääministerivierailun alkajaisiksi.

Suomen ja DDR:n kaupa- vaihto on viime aikoina kehity- nnyt hyvin ja tasapainoise- ti, mutta edellytyksiä parem- paankin olisi, kun ottaa huo- mioon sen, että molemmat maat

ovat pitkälle teollistuneita. Li- kenneyhteydet ovat hyvät ja kau- palliset yhteistyöperinteet pit- kät, Sorsa sanoi ensimmäisen tapaamisen jälkeen.

Keskusteluissa käsiteltiin myös ohimenevästi kaupan maksujärjestelmää, joka on osoittautunut ongelmalliseksi. Clearing-tili on jatkuvasti ol- lut Suomella ylijäämäinen, ei- vätkä esim. DDR:n selluloosa- tehtaiden uusinnat, joihin suo- malaisilla olisi mahdollisuus, mahdu nykyisen maksujärjes- telmän puitteisiin.

Maiden välinen kauppa oli maanantaina iltapäivällä vielä yksityiskohtaisemmassa kä- sittelyssä, kun Sorsan muka- na matkustava teollisuuskunta tapasi varaukomaankauppami- nisteri Gerhard Beilin.

Puoluetason keskustelut

Sorsan ja Honeckerin kes- kustelujen kansainvälistä asi- alistaa hallitsi Yhdysvaltain presidentin Ronald Reaganin ja Neuvostoliiton puoluejohtaja Mihail Gorbatshovin tuleva huipputapaaminen Genevessä. Keskusteluissa tuli selvästi il- mi, että molemmissa maissa kiinnitetään suuria toiveita ko- kouskseen. Samalla tunnetaan kuitenkin tiettyä pelkoa sen mahdollisesta epäonnistumi- sesta, Sorsa sanoi.

Sorsa ja Honecker kävivät vielä iltapäivällä toiset kes- kustelut, tällä kertaa puolue- johtajina. Niissä käsiteltiin mm. kansainvälisen politiikan kenttää Suomen sosiaalidemok- raattisen ja Saksan sosialisti- sen yhtenäisyyspuolueen näkö- kulumista.

Apartheid ja Formula 1

Suomen opetusministeri Kaa- rina Suonio on luvannut tehdä kaikkensa, että Keke Rosberg ei ajaisi lokakuussa Formula 1:n maailmanmestaruuskilpai-

lussa Etelä-Afrikassa aina- kaan suomalaisella lisenssillä.

Suonio on ilmoittanut, että suomalaisen autourheilun val- tionavut ovat vaarassa, mikäli Rosbergin lisenssiä ei peruu- teta.

Kysyttäessä, miten pitkälle opetusministeri on valmis me- nemään asiassa, Suonio vastasi, "Eihän meidän konstit kovin isot ole, koska meidän valtionapu, jonka autourheiluliitto saa SVUL:n kautta, on todennäköi- sesti hyvin pieni. Mutta mei- dän velvollisuutemme on esit- tää kantamme ja autourheilu- liitto käsittelee asian tiettäväs- ti syyskuun aikana."

Suonio sanoi omanastelevansa, että kilpailua ei pidetä lain- kaan Etelä-Afrikassa. Hän huo- mautti, että Brasilia ei päästä Ayrton Sennaa eikä Nelson Pi- quer'a mukaan ja Niki Lauda on itse ilmoittanut, että hä- nen mielestään Etelä-Afrikassa ei pidä ajaa.

Asia on iso kysymys moot- toriturheilun kansainvälisessä

Kaarina Suonio

kontissa. Suonioin mielestä kil- palliun peruuttaminen olisi on- nellinen ratkaisu, sillä se osoit- taisi Etelä-Afrikalle, että maa- ilman painostus on rikkumaton myös urheilun piirissä.

Suonio sanoi tätä samaa po- litiikka noudatettun jo vuosia. Suomalaiset urheilijat eivät ur- heille Etelä-Afrikassa eikä Suo- meen tule eteläafrikkalaisia ur- heilijoita. Asiassa ei ole mitään uutta, Suomessa ei vain ole ur- heilu- eikä kulttuurisuhteita Etelä-Afrikkaan.

Syväsatama Tahkoluotoon

Porin Tahkoluotoon valmistuu Suomen ensimmäinen syväsatama syyskuun puolivälissä. Kohta sen jälkeen uuteen satamaan o- dotetaan ensimmäisiä laivoja, jotka tulevat mm. Yhdysvallois- ta, kaolombiasta ja Australias- ta.

Porin satamakapteeni Hannu Sjöroos kertoo, että satama voi aluksi vastaanottaa aluksia, joi- den syväys on 13,6 metriä. En- si vuoden elokuuhun mennessä syväys kasvaa 15,3 metriin.

Nuoriso vaatii Etelä-Afrikan boikotoimista

Suomalaiset nuoriso-, opis- kelija- ja koululaisjärjestöt luovuttivat viime viikon maan- tantaina ulkoministeri Paavo Väyrykselle (kesk.) kirjelmän, jossa toivotaan Väyrysen hal- lituksen vastuunalaisena jäse- nenä ryhtyvän pikaisesti toimiin Suomen ja Etelä-Afrikan kai- senlaisten suhteiden katkai- semiseksi.

Lääkärit tupakka- lakkoo tukemaan

Suomen lääkäriiliitto vetoaa lääkäreihin, jotta he tukisivat portilaiden yrityksiä lopettaa tu- pakointi sekä ohjaisivat poti- laita tupakoinnin välttämiseen. Lisäksi lääkäreiden toivotaan näyttävän hyvää esimerkkiä.

Lääkäriiliton mukaan lääkä- rillä on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa portilaiden tupakoin- tiin, sillä portilaat pitävät lää- käreitä luotettavina tiedonlähte-inä.

Pula-Ajan amerikanapua löytyi SPR varastosta

Heinäkuun lopulla ryhdyttiin purkamaan Suomen Punaisen Ristin varastoa Vaasassa. Kes- kellä kaupunkia sijaitseva varastosta löytyi tuhansia van- hoja saippuita, lisäksi pyöreä- tuoleja, paareja, karnalosauvo- ja, tekojalkoja ja vilttejä.

Suurin osa tavaresta on a- merikkalaista alkuperää ja tuo- tu Suomeen sotien jälkeen a- vustuksena.

Svea Koskinen, joka on toi- minut Vaasan SPR:n kirjan- pitäjänä yli 30 vuoden ajan, arvelli tavaraa säilytetyn sotien jälkeen eräänlaisena hätä- varastona katastrofin varalta, koska sillä ei ollut muuta käyttöä.

Purkaustyöläisten mukaan ainakin kaksi pyörätuolia oli täysin korjaukelpoista. Koska he olivat urakkatyöläisiä, heil- lä ei kuitenkaan ollut aikaa eritellä tavaraa, vaan kaikki joutui kuorma-aruon lavalla kaupungin kaatopaikalle.

Vanhan saippuan hyvää laa- tua kehuivat sekä purkajat et- tä purkutyötä seuranneet kau- punkilaiset. Punainen Risti kui- tenkin sanoi saippuan olleen jo aikojen sitten liian kovettunutta eikä se ollut kelvannut esimer- kiksi Pelastusarmeijalle.

SPR:n vanhasta varastosta löytyi mm. pyörätuoleja.

Ylen toimittaja pidätetty

Suomen Yleisradion Afrikan- kirjeenvaihtaja Jarkko Juselius pidätettiin tiistaina syysk. 3 p:nä iltapäivällä Sowetossa Etelä-Afrikassa. Syyksi ilmoit- tettiin liikkuminen tiedotusvä- lineiltä suljetulla alueella il- man lupaa.

Eteläafrikkalaisen WTN ku- vausryhmän asiana ja ilmoitti Juseliuksen pidättämisestä Y- leisradiolle.

Juselius joutui oikeuden eteen seuraavan päivän aamuna. Syyt- täjä luopui syytteenä lyhyessä oikeudenkäynnissä ja Juselius vapautettiin.

Jarkko Juselius

Sydämensiirtopotilas kuoli

Suomen toinen sydämensiir- topotilas menehtyi Helsingin yliopistollisessa keskussaira- lassa viime viikon keskiviik- kona aivoverenvuotoon. Hänelle oli tehty sydämensiirtoleikkaus viikkoa aikaisemmin.

Menehtynyt potilas oli 40- vuotias helsinkiläinen mies, jo- ka oli sairastanut vaikeata sy- dänlihaksen rappeutumaa kak- si vuotta. Hän oli Suomessa toinen, jolle ole tehty sydämen- siirto. Suomen ensimmäinen sydämensiirto tehtiin helmi- kuussa 40-vuotiaalle miehelle, joka kuoli 11 päivän kuluttua leikkauksesta hylkimisreaktio- on.

Viime viikolla menehtynyt mies oli ollut sydänsiirtojono- sa toukokuusta lähtien, mutta sopivan siirtosydämen löytä- mistä hidasti osaltaan potilaan harvinainen veriryhmä.

FINNEXPRESS
FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE
WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS
MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR
LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$495 • SEATTLE \$595
LOS ANGELES \$695 • MONTREAL \$595 *
 * RULES AVAILABLE UPON REQUEST
CHILDREN 50% — INFANTS 10%
MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA
SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY FOR RESERVATIONS CONTACT:
HANSLIN SERVICE
 40 East 49th Street New York, N.Y. 10017
 Telephones:
 212 832-8989 800 223-0567

Let Finnair take you there.

Special memories need to be renewed. And going to Finland is a special way to do it. When you let Finnair take you there, you'll enjoy the only non-stop service to Helsinki, plus our traditional Finnish hospitality and our affordable APEX fares:

TO HELSINKI	9/15 to 5/14 (86) (round trip)	5/15 to 5/31 8/15 to 9/14 (round trip)	6/1 to 8/14 (round trip)
From New York	\$690	\$ 895	\$ 985
From Seattle	\$925	\$1,063	\$1,176
From Los Angeles	\$966	\$1,154	\$1,238

Fares subject to change without notice.

For reservations and information call your travel agent or Finnair, 800-223-5700 (Nationwide), (212) 889-7070 (in New York City), (206) 223-1033 (Seattle), (213) 623-7141 (Los Angeles).

When it's time to renew your special memories, let Finnair take you to Finland.

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage. Make convenient connections throughout Scandinavia to the principal cities in Finland.

Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.

